

07 учебный год.– К., 1906. – С. 276.

21. Памятная книжка Киевского учебного округа на 1913-14 учебный год.– К., 1913. – С. 35, 84.

22. Просвітницький рух на Поділлі (1906-1923 pp.) / [збірник матеріалів]. – Кам'янець-Подільський, 1996. – С.106-109.

23. Червак Б. Євген Онацький – універсалізм і європейськість // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 13 січня.

Есюнин С.Н. Евгений Онацкий: каменецкий период жизни известного глухоччанина

На основе архивных и опубликованных источников подается биографический материал о юношеских годах (1905-1912) украинского ученого, общественного деятеля, публициста Евгения Онацкого, которые он провел в городе Каменец-Подольске. Также поданы сведения про его отца – педагога и историка Дометия Онацкого, и старшего брата Александра.

Yesiunin S.M. Evgen Onatsky: Kamyanets during the life of the well-known Hlukhivite

On the base of archives and published sources highlights biographical data on the early years (1905-1912) of Ukrainian scientist, public figure, publicist Evgen Onatsky, he spent from Kamyanets-Podilsky. Also submitted information about his father – educator and historian Domety Onatsky, and brother – Alexander.

С.І. Білокінь

ЛІТОПИС ЖИТТЯ Й ТВОРЧОСТІ ГЕОРГІЯ НАРБУТА

Публікується виконана на початку 1986 року праця – зведення 404 датованих фактів життя й творчості першої зірки Розстріляного відродження Георгія Нарбути. Праця провадилася з кінця 1965 року протягом двадцяти років – за підтримки мистецтвознавця 1920-х років Стефана Таранушенка, вихованки Української державної академії мистецтв бойчукістки Марії Трубецької та легендарної Алли Горської. Опрацьовано матеріали 17 сховищ, розташованих нині в кількох країнах – Україні (Державний музей українського образотворчого мистецтва, Харківський художній музей), Росії (архіви Державного Ермітажу, Державного російського музею, Третяковської галереї), Литви (ЦДІА ЛитРСПР) тощо. Використано свідчення сестри – Агнеси Нарбут, дружини – Віри Лінкевич та інших осіб, що його особисто знали.

Життям і творчістю великого українського мистця, першої зірки Розстріляного відродження Г.Нарбути я займаюся з кінця 1965 року. Маєстро помер 1920 року у віці 34 років, і я застав його сестру Агнесу Іванівну (1893-1974), першу дружину Віру Павлівну (дівоче прізвище Кир'якова, у другому шлюбі Лінкевич; 1892-1981), обох дітей – Марину Георгіївну, що опинилася в Австралії, й Данила Георгійовича, молодших колег за «Світом мистецтва» Дімітрія Ісідоровича Мітрохіна, Івана Івановича Мозалевського, нарбутознавців 1920-х років Стефана Андрійовича Таранушенка (1889-1976), Алексея Алексеїовича Сідорова (1891-1978) та багатьох інших. З цими й багатьма іншими людьми, що його пригадували, зустрічався й обмінювався листами.

Мою роботу активно підтримували Стефан Андрійович Таранушенко, Ольга Данилівна Карпеко, чий масток розташовувався неподалік з Нарбутівкою, бойчукістка Марія Володмирівна Трубецька, легендарна Алла Горська. Листувався з удовою Федора Людвіговича Ернста Тамарою Львівною, опрацював його архівний фонд, де зберігаються рештки присвяченого Нарбутові збірника, й відтворив його:

Врона Іван Іванович. [Передмова, в уривках.]

Ернст Федір Людвігович. Георгій Нарбут.

Яремич Степан Петрович. Місце Нарбути в українському мистецтві. Архів Державного Ермітажу.

Нерадовський Пьотр Іванович. Г.І.Нарбут та його книжки для дітей.

Лукомський Владислав Крескентійович. Нарбут як геральдичний мистець.

Голлербах Еріх Фьодорович. Силуети Нарбути. І-ІІ.

Січинський Володимир Євтимович. Меморіальна графіка Г.Нарбути.

Мітрохін Дімітрій Ісідорович. Рисунок Нарбути.

Воїнов Всеволод. Нарбут-аквареліст.

Таранушенко Стефан Андрійович. Мотиви старого українського мистецтва в творах Нарбути.

Зібрав спогади Агнеси Іванівни Нарбут, Марії Родіонівни Біловської, М.В. Добужинського, А.П. Могілевського, Ольги Данилівни Карпеко-Глеваської, Віри Павлівни Лінкевич, Сергія Миколайовича Трійницького, Василя Григоровича Кричевського, Роберта Антоновича Лісовського, – єдиного, познайомитися з яким не міг.

Від бібліофіла М.А. Грузова одержав примірник самого Нарбутівського збірника, а від архітектора Степанова – окремі, не зшиті аркуші, теж на папері верже.

В архівах Російського музею, Третяковської галереї та інших сховищ зібрав листи мистця до П.Я.Дорошенка, А.Н. Бенуа, Є.А. Зноско-Боровського, М.В. Добужинського, Г.К. Лукомського, А.І. Нарбут, С.К. Маковського, С.В. Чехоніна, О.Д.Карпеко, а також його «Автобіографічні уривки».

Широко листуючись, одержав 17 листів А.І.Нарбут, 55 листів А.А. Сідорова, 35 листів М.Р. Біловської, 5 листів В.О. Романовського, 54 листи Є.П. Клімова, багато листів В.П. Лінкевич, Р.І. Олексіїва, вихованців та вихованок глухівських гімназій, колекціонерів тощо. В.П. Лінкевич передала мені листи Є.С. Лансере, А.Х. Середи, І.І. Мозалевського та ін. до неї.

На жаль, у кар'єрному відношенні сама робота виглядала безнадійно. На третьому курсі Київського державного університету, у вересні 1968 року, наказом Міністерства вищої й середньої спеціальної освіти СРСР, за курсову роботу «Віхи

життя й творчості засновника української радянської графіки Г.І. Нарбути» я був нагороджений медаллю «За кращу наукову студентську роботу». У ті самі студентські роки (1969-1971) надрукував свої перші статті про С. Таранушенка та Ф. Ернста. Але офіційний мистецтвознавець Платон Білецький, що мешкав у нашому будинку, доклав усіх зусиль, щоб мене перепинити. Замість того, щоб підготувати й захистити дисертацію, мусив обмежитися збиранням матеріалів. Крім десятків просвітницьких статей¹, надрукував лише низку серйозних статей², два каталоги³, опублікував кілька матеріалів із старого збірника⁴, прорецензував альбом П. Білецького⁵.

Початком 1986 року датується ця досі ніколи не опублікована студія, яку пропоную нині увазі читачів. Її метою було зведення усіх датованих фактів Нарбутового життя. У «Літопису» подано відомості, одержані за матеріалами 17 музеїв та архівів. Зберігаю перекладні не українські форми імен та патронімів замість транслітерованих, як вважаю за слушне тепер. виправляю назви маєтків із назв довколишніх сіл. Додатки, що надійшли відтоді, передусім у розшуканих за кордоном матеріалах, наведено не систематично. Однак вартість роботи полягає в тому, що місцезнаходження окремих джерел (напр.

1. Список публікацій С.І. Білокія за матеріалами його Нарбутіани // Славетний український графік Георгій Нарбут. К.: Будинок вчених АН УРСР, 1984. (51 поз.).

2. Білокінь С. Перспективи дослідження мистецької спадщини Георгія Нарбути // Образотворче мистецтво. 1986. № 3. С. 16-18; Його ж. Георгій Нарбут і українське народне мистецтво // Наука і культура. Вип. 21. К., 1987. С. 432-439:15 іл.; Його ж. Нарбут і Шевченко // Світи Тараса Шевченка: Зб. статей до 175-річчя з дня народження поета. Нью-Йорк та ін., 1991. С. 227-236 (= ЗНТШ. Том 214); Його ж. Георгій Нарбут за часів «перестройки» та незалежності // Слово і час. 1996. № 2 (422). С. 21-23; Його ж. Георгій Нарбут і українська поштова марка // Пошта і філателія України. 1996. № 1. С. 17-19: іл.; Його ж. Сторінками загиблого «Діаріуша» // Пам'ятки України. 1998. Ч. 1 (118). С. 30-57: іл.; Його ж. Нарбутівський збірник // Збереження історико-культурних надбань Глухівщини: Матеріали Другої науково-практичної конференції (17 квітня 2003 р.). Глухів, 2003. С. 76-85; Його ж. Чернігівсько-петербурзький історичний гурток, 1908-1917 // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики; Збірка наукових праць. Число 10. Частина 2. Пам'яті Михайла Брайчевського. К., 2003. С. 288-298; Його ж. Нарбутівські сюжети: Видавнича діяльність товариства «Друкар» // Сіверщина в контексті історії України: Зб. наук. праць. Матеріали шостої науково-практичної конференції (17-18 травня 2007 р.). Суми, 2007. С. 128-142; Його ж. Початки української державної Академії мистецтв // Студії мистецтвознавчі. К.: ІМФЕ, 2007. Ч. 1 (17). С. 159-190, 16 табл.

3. Георгій Нарбут: Бібліогр. покажчик. Вип. 1: Г. Нарбут в екслібрисі / Упор. С. Білокінь. Суми, 1988. 41 с.: іл. Додаток-каталог «Произведения Г. И. Нарбути в частных собраниях» (153 ед.).

4. Белоконь С. Неизвестная статья В.К.Лукомского о Г.И.Нарбуте // Геральдика: Материалы и исследования: Сб. научных трудов. Л.: Гос. Эрмитаж, 1987. С. 42-52; Кричевський Василь. Нарбут в Українській Академії мистецтв // Образотворче мистецтво. 1997. Ч. 1. С. 54-57; Ч. 2. С. 17-19: іл.

5. Білецький П.О. Георгій Нарбут: Альбом. К.: Мистецтво, 1983.

Календар 1915 року, що зберігався після смерті Віри Павлівни у її сина), нині невідоме.

1786 (маєток Гирич, біля Глухова). – Народився Микола Петрович Н., прадід мистця.

Дж.: Метрические выписки.

1819.XI.7 (маєток Хохлівка). – Народився Яків Миколайович Н., дід мистця.

Дж.: Метрические выписки.

1825.VI.14. (маєток Хохлівка). – Помер Микола Петрович Н.

Дж.: Метрические выписки.

1858.III.30 / IV.II. - Народився Іван Якович Н. - батько мистця.

Дж.: ДАМК. Ф. 16. Оп. 369, 1885 р., № 3, 4.3; Ф. 16. Оп. 474, № 383, без арх. паг.

1858.XI.5 / 17. - Народилась Неоніла Миколаївна Махнович, мати Н.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 2. Арк. 95.

1881.IV.22. – Шлюб батьків Нарбутових.

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 115.

1882.IV.9 / III.28 (Тифліс) – Народився Вадим Львович Модзалевський (9.IV / 28.III.1882, Тифліс – 3.VIII.1920, Київ), друг Н.

Дж.: Перший піврік. С. 76.

Белоконь С.И. Генеалогические материалы в архиве В.Л.Модзалевского. – Археологический ежегодник за 1979 год. М.: Наука, 1981. С. 266-273.

УРЕ-2, УП (1982), 68.

1884.VI.5 (маєток Хохлівка). – Помер Яків Миколайович Н.

Дж.: Метрические выписки.

1886.II.25 / III.9, вівторок. Н. народився в маєтку Нарбутівці Глухівського пов. Чернігівської губ.

Дж.: Білокінь С. Про дату народження видатного українського графіка Г.І.Нарбути. – Архіви України, Листопад-грудень 1974, № 6 (128). С. 71-72.

1888.IV.2. – Народився Володимир Іванович Н., брат мистця, поет.

Дж.: ГИАЛЮ. Ф. 14. Оп. 3, № 46750. Арк. 29.

ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 115.

1888.XI.20. – Уночі в маєтку згорів бджільник, де було 350 колод бджіл. Втрати до 4 тис. карб.

Дж.: Черниговские губ. ведомости, 1888, 15 декабря, № 98, Часть неофиц. С. 4.

1889.XII.9. – Народився Сергій Іванович Н., брат мистця.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 115.

1891.X.28 / XI.9, Київ. – Народився Федір Людвігович Ернст, перший дослідник життя і творчості Н., що заклав джерельні підвалини усіх пізніших студій з нарбутознавства.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-1. Од. зб. 1. Арк.1.

УРЕ-2, IV (1979), 49: 11 / 23.XI. 1891.

Білокінь Сергій. Федір Ернст. – Сучасність, Мюнхен, 1990, липень-серпень, ч.7-8 (351-352). С. 86-98, 3

Білокінь С. «Київ мене породив...» – Молода

гвардія, К., 1971, 21 грудня, N 249 (2901). С. 3.
1892.IV.4 / III.23. – Народилася Віра Павлівна Кир'якова (у другому шлюбі Лінкевич), перша дружина Н.
Дж.: Повідомлення В.П.Лінкевич, Черкаси.
1893.II.28. – Народилась Агнеса Івановна Нарбут-Федорова, сестра мистця.
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 115.
1895.VI.10. – Народився Миколай Іванович Н., брат мистця.
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 115.
1896. – Н. вступив до Глухівської чоловічої гімназії.
Дж.: ГИАЛО. Ф.14. Оп. 3, N 47128. Арк. 4. Ернст. С. 17.
1897.V.25. Народився Борис Іванович Н., брат мистця.
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 115.
1902. – Сторінка зі «Слова о полку Ігоревім». Акварель. Перший із зацілілих творів Н.
Дж.: ГМІИ, інв. N 11988.
Каталог 1926. С. 89, N 1.
Репр.: БВ, 1926, N 3 (12). С. 7.
1903.IV.16 / 29 (Глухів). – Дата оздоблення твору: «Роланд Ронсевальский: поема Турольда», 17, [1] арк. Н. - учень 5 класу Глухівської гімназії.
Дж.: Приватна збірка (Глухів).
1903. – Бланк з фотографіями. Орнаментований у вигляді розгорнутої книжки з текстом із «Слова о полку Ігоревім». Один з перших зацілілих творів Н.
Дж.: ДН.
Каталог 1926. С. 89, N 2.
1903. – «Похід». Ілюстрація до «Пісні про Роланда». Один з перших зацілілих творів Н.
Дж.: ХХМ, інв. N 788-г.
Каталог 1926. С. 90, N 3.
Безхутрий. С. 5.
1904.VII.29. – «Старина. Лидейко». Орнаментований рукопис з заставкою. Почато...
Дж.: Каталог 1926. С. 90, N 5.
1904.XI. (Глухів). – Зразковасільськогосподарська виставка. Твори Н. вперше експонуються.
Дж.: Ернст. С. 20.
1904.X.2. – Лист до Петра Дорошенка із запитом про герб роду Нарбутів.
Дж.: ХХМ, інв. N Гру 783.
Каталог 1926. С. 90, N 7.
Безхутрий. С. 37.
1904. – Листівка «Герб Москви» – перше репродукування.
Дж.: Справочный указатель. С. 122.
Каталог 1926. С. 111.
1905. – Початок зближення з Марією Родіонівною Біловською (17 / 29.IV.1890 – 24.VIII.1978).
Дж.: Автобіографія. Арк. 7 зв., 9.
Нарбут-Федорова.
Беловская М.Р. Воспоминания о Г.И.Нарбуте.-СБ.

Подаровані їй світлини Н. (СБ) позначено 1906 та 1908 рр.
1906.IV.23-30 (Глухів). – Художня виставка. Серед експонентів Н.
Дж.: Ернст. С. 21, 150.
1906.VI.5. – Дата атестату про закінчення Глухівської гімназії.
Дж.: ГИАЛО. Ф.14. Оп. 3, N 47128. Арк. 4.
1906.VIII.18. – Подав прохання ректорові Петербурзького університету про вступ на китайсько-монгольсько-японський відділ східного факультету. Зарахований.
Дж.: ГИАЛО. Ф. 14. Оп. 3, N 47128. Арк. 4.
1906. – Перша адресав Петербурзі: Петроградська сторона, Великий пр., 14, помешкан. 21.
Дж.: Весь Петербург на 1907 год. С. 490 окремої пагінації.
Автобіографія. Арк. 5 зв.
Після 1906 перевівся на філологічний факультет.
Дж.: Автобіографія. Арк. 5 зв.
1906, осінь. – Заснування «Студентського гуртка художників» в університеті (М.П. Сичов, П. Філатов, Лех). У Музеї старожитностей за місяць влаштували виставку. Це була перша виставка Нарбутових творів в Петербурзі.
Дж.: Автобіографія. Арк. 5 зв. - 6.
1906. кін. IX – поч. X. – Знайомство з І.Я. Білібіним. Н. оселяється у його помешканні: Митинська наб., 11, коло Біржевого мосту, 5 поверх.
Дж.: Автобіографія. Арк. 6.
Весь Петербург на 1907 год.
лист В.П. Лінкевич до упорядника від 30.IX.1967 р. (дата за штемпелем).
1906 – 1908.I.1 (СПб.). – Навчався малюванню в художній школі Добужинського й Бакста.
Дж.: Послуговий лист. Арк. 1 зв.
1906 / 1907. – Знайомство з С.В.Чехоніним.
Дж.: Агронавти, 1923, N 1. С. 22.
1907.V.5 (Глухів). – Петро Євгенович Бек дарує М.Р.Біловській своє фото.
Дж.: СБ.
1907.VI.23. – «Кобзар». Начерк в альбомі.
Дж.: ХХМ, інв. NN 794-824-г.
Безхутрий. С. 37, 42.
1907.XI.1. – Перший лист Н. до О.М. Бенуа.
Дж.: ГРМ. Ф. 137. Од. зб. 1255. Арк. 1-2.
1907.XI.16. – Подав прохання проректорові Петербурзького університету про відрахування з числа студентів (постанова правління ун-ту: 1909. IV.22).
Дж.: ГИАЛО. Ф. 14. Оп. 3, N 47128. Арк. 8,14.
Послуговий лист. Арк. 1 зв.: Прослухав три семестри історико-філологічного факультету.
Ернст. С. 29.
1907.XI.18. – Подав заяву до Академії Художеств:

«Желаю заниматься изучением стиля емпіге».

Дж.: Збірка В.О.Петрицького (Санкт-Петербург).

1907.XII.1. – Перший лист Н. до М.В. Добужинського.

Дж.: ГТГ. Ф.31, од. зб. 2399.

Нерадовський (с. 15): І.Я. Білібін посилав Н. до М.В. Добужинського для вступу до школи Званцевої у грудні.

1907. – Дві листівки серії «Колишня Україна» («Былая Малоросия»).

Дж.: Каталог 1926. С. 112, NN 8-9.

1907 / 08. – Адреса: СПб., Митнинська наб., 11.

Дж.: Весь Петербург на 1908 год.

І.Я. Білібін: там само.

1908, початок. – Вступ до майстерні Званцевої.

Дж.: Ернст. С. 27.

1908.X.31. – Одержав замовлення від тов-ва «Кавказ і Меркурій» за рекомендацією О.М. Бенуа.

Дж.: ГРМ. Ф.137. Од. зб. 1255. Арк. 5.

1908 / 09. – Адреса: СПб., Митнинська наб., 11.

Дж.: Весь Петербург на 1909 год.

І.Я. Білібін: вул. Жуковського, 5.

1909.IV.7. – «Башта-альтанка в парку Нарбутівки». Зарисовка для портрета й мініатюри С.В. Чехоніна.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 1546.

1909.IV.23. – Афоризм у шостому альбомі збірки автографів Максимових.

Дж.: ГПБ. Ф. 459. Альбом 6. Арк. 17. N 29.

1909.IV.26. – Лист до О.М. Бенуа, позначений маєтком Берізкою коло Глухова, де мешкала М.Р. Біловська.

Дж.: ГРМ. Ф. 137. Од. зб. 1255. Арк. 6-7.

1909. Адреса: СПб., Митнинська наб., 11. Та сама адреса: І.Я. Білібін і М.Я. Чемберс-Білібіна.

Дж.: Весь Петербург на 1909 год.

1909, кінець. – Від'їзд до Мюнхена.

Дж.: У листі до Г.К. Лукомського від 5 / 18. III. 1910 Н. пише: «Вот уже больше месяца, как я живу в Мюнхене» (ГРМ. Ф. 109. Од. зб. 113. Арк. 4).

Нерадовський (с. 16): Н. від'їхав наприкінці 1909.

М.В. Добужинський (ГТГ. Ф.31. Од. зб. 2407, без арх. паг.): 1909.

Д.І. Митрохін (Среди коллекционеров, 1922, N 9, с. 7): 1909 - 1910.

Ернст (с. 30): «здається, в травні 1909 року»

Могілевський: осінь 1909.

Послуговий лист. Арк. 1 зв.: «Продовжував художню освіту у майстерні Голоші у Мюнхені в Німеччині (зі слів)»: Лютий 1908-травень 1909.

1909. – «Кімната жаху» («Кабінет вченого»).

Дж.: СБ.

Каталог 1922. С. 33, N 2.

Славетний український графік Георгій Нарбут. – К., 1985. С. 13.

1910.II.10. – Листівка до М.В. Добужинського з Мюнхена. Адреса: Шеллінгштрассе 9-1.

Дж.: ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2, N 742. Арк. 1.

1910.III.4-5 / 17-18 (Мюнхен). – Дивився танці школи Елізабет Дункан.

Дж.: ГРМ. Ф. 109. Од. зб. 113. Арк. 4-6.

1910.III.5 / 18. – Лист до Г.К. Лукомського з Мюнхена. Адреса: Леопольдштрассе, 41/1, Гартентранс.

Дж.: ГРМ. Ф. 109. Од. зб. 113. Арк. 4-6.

1910.III.10/25. – Лист до К.А. Сомова з Мюнхена. Адреса: Шеллінгштрассе 9-1.

Дж.: ЦГАЛІ. Ф. 869. Оп. 1. Од. зб. 57. Арк. 3-3 зв.

1910.III.14 / 27. – Листівка до Агнеси Н. з Мюнхена. Адреса та сама.

Дж.: СБ.

1910.IV.14 / 27. Листівка до О. М. Бенуа з Мюнхена. Адреса та сама.

Дж.: ГРМ. Ф.137, од. зб. 1255. Арк. 8.

[1909-1910]. – Зустріч з Миколою Львовичем Ернстом у Берліні.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-3. Од. зб. 56. Арк. 18.

1910, поч. літа. – Повернення на батьківщину – правдоподібно, до Нарбутівки.

Дж.: Могілевський.

Бл.1910. – Знайомство з Сергієм Миколайовичем Трійницьким, – мабуть, на одному з «четвергів» у О.М. Бенуа.

Дж.: Трійницький. Арк. 1.

1910 / 11. – Адреса: СПб., Митнинська наб., 11. Та сама - І.Я. Білібін і М.Я. Чемберс-Білібіна.

Дж.: Весь Петербург на 1911 год.

Г.К. Лукомський: В.О., 22 лінія, 5.

1911.I.15. – Лист до Г.К. Лукомського з Нарбутівки – перший із збережених після Мюнхена. Запитує, чи може розраховувати на кімнату в нього, бо хотів би приїхати туди просто з вокзалу.

Дж.: ГРМ. Ф. 109. Од. зб. 113. Арк. 7-8.

Перед **1911.VIII.5.** – Перебудував і реставрував будинок у Нарбутівці.

Дж.: ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2, N 742. Арк. 2.

1911.IX.15-20. – У ці дні 5.VIII збирався повернутись до Петербурга.

Дж.: ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2. N 742. Арк. 3.

1911.XI.9. – Портрет Н. роботи М.В. Добужинського.

Дж.: ДН.

1911.XI. – Н. оселився у Г.К. Лукомського: В.О., 22 лінія, 5, на першому поверсі. Тут живе 3-4 місяці, до квітня. За версією Лукомського, вони розлучились на літо. Сам він виїхав до Батурина (Егор Нарбут. С. 9)

Дж.: Весь Петербург на 1911 год.

Інші дати перебування в Лукомського: 1912 (Егор Нарбут. С. 8-9), 1910-11 (Сполохи). У вид. «Венок» (с. 13-14) Г.К.

«Весь Петербург на 1912 год» подає офіційну адресу Н.: Митнинська наб., 11, разом з І.Я.

Білібіним та М.Я. Чемберс-Білібіною. Адреса Г.К. Лукомського: Інженерна, 2.

1911. – Разом з іншими мистцями Н. пожертвував свої праці Музеєві старого Петербурга, продаж яких дав початок музейним фондам.

Дж.: Старые годы, 1912, март. С. 56-57.

1911 / 1912, зима. – Розрив з М.Р. Біловською.

Дж.: Лист до М. В. Добужинського від 15.VIII.1912: ГТГ, ф.31. Од. зб. 2402. Арк.1-2.

Нарбут-Федорова.

1912, весна. – Г.К. Лукомський запрошує Н. до участі в організації «Історичної виставки архітектури». Н. виконує всі етикетки для І.О. Фоміна.

Дж.: Лукомський Г., Г.Нарбут.

Лукомский Г., Егор Нарбут. С. 8.

Фомин И. А. Каталог исторической выставки архитектуры и художественной промышленности. СПб., 1911. С. 97.

1912.IV.19. – Відкриття виставки «Ломоносов і Єлизаветинська доба» в Академії Художеств. Крайній зал горішнього поверху, відведений под експозицію «Малоросія», розписано орнаментом і гербами роду Розумовських та міста Батурина за проектом Н.

Дж.: Жданович Я.Н. Отдел «Малороссия» на выставке «Ломоносов и Елизаветинское время». – Труды ЧГУАК, Вып. 11, 1915. С. 115-155.

Искусство: живопись-графика-художественная печать, 1912, N 7-8. С. 278.

Після **1912.IV.19.** – Поїздка до Надвожжина Новгородської губ. разом із С. Трійницьким, Ол. Яковлевим та М. Бером. Відпочинок тривав близько двох тижнів. Виконав «Родовідне дерево Трійницьких».

Дж.: Тройницкий. Арк. 1-2.

ИР. НБУ. II, 18820. Розділ XIII.

1912.IV. – бНадруковано збірку віршів В.Нарбута «Аллилуїа» (СПб.: Цех поэтов, 1912. С. 3 обкл.) у друкарні «Наш век» (СПб., Невський пр., 140-2) під наглядом її управителя Ф.Я. Шевченка.

1912.V.10. – Н. одержує в подарунок від В.К. Лукомського окрему відбитку (з журналу «Старые годы») розвідки його й Г. К. Лукомського «Вишневецкий замок» (СПб., 1912).

Дж.: Білокінь С. Нарбутівські сюжети. – Жовтень, 1983, N 7. С. 94.

До **1912.V.22.** – Аquareль «Бабка й мурашка» («Стрекоза и муравей»). Від Общини св. Євгенії Червоного хреста за право репродукування її на листівках Н. одержав 20 карб.

Дж.: ГРМ. Ф. 71. Од. зб. 68. Арк. 1.

Справочный указатель. С. 122.

1912.V.24. – Від'їхав до України, у Нарбутівку.

Дж.: Тройницкий. Арк. 3-4.

ИРЛИ. Ф. 163. Од. зб. 353.

1912. VI: – Знайомство з В.П. Кир'яковою.

Дж.: Лист до М.В. Добужинського від 15.VIII.1912: ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2400. Арк. 1-2.

1912.VI.11, понеділок. – У Чернігові зустрівся з М. В. Добужинським. Відвідав П. Дорошенка.

Дж.: ГТГ. Ф.31. Од. зб. 2400. Арк. 1-2. Од. зб. 2407, без арх. паг.

ГРМ. Ф. 31. Од. зб. 230. Арк. 2.

ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2, N 2249. Арк. 3.

1912.VI.11. – «Вулиця в Чернігові». Рисунок.

Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 1497.

Каталог 1926. С. 39; 93, N 78.

1912.VI.12. – О 9 год. ранку разом з М.В. Добужинським на пароплаві прибули до Києва. Одвідали М. Біляшівського. О 1 год. виїхали поїздом до Ніжина. Готель «Новоросія».

Дж.: ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2, N 2249. Арк. 3-3 зв.

1912.VI.12 або 13. – Роз'їхався з М.В. Добужинським у Курську.

Дж.: ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2407, без арх. паг.

ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2, N 2249. Арк.6.

1912.VI.13. – Приїзд Н. до мастку Є.Є. Лансере «Усть-Крестище» (Воронезька губ.). Спільний відпочинок.

Дж.: ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2407, без арх.паг.

Перед **1912.VI.17.** – Малював браму Глинського монастиря.

Дж.: ГРБ ЛитРСПР. Ф. 30. Оп. 2, N 742. Арк. 4.

1912.VII.1 (Нарбутівка). – Робить пропозицію В.П. Кир'яковій.

Дж.: Лист до М.В.Добужинського від 15.VIII.1912: ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2402. Арк. 1-2.

Линкевич.

1912, літо. – Проект в'їздної брами в Нарбутівці.

Дж.: Ернст, с. 46.

1912.IX.14, п'ятниця. – Від'їзд з Нарбутівки до Петербурга.

1912.IX.16. – Прибуття до Петербурга.

Дж.: ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2403. Арк. 1-2.

Тройницкий. Арк. 5.

Линкевич: кінець жовтня.

1912.X.3. – Їздив з Є.Є. Лансере, його дружиною та Мері Чемберс до Петергофа, де оглянув гранувальну фабрику. Увечері був у Лебедева й Г.П. Остроумової.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 148.

1912.X.6. – Заснування журналу «Гербов(е)дь».

Дж.: Ре(е)стръ шести знатнымъ особамъ [...] – [СПб.. 1913], тит. арк.

Ернст. С. 37.

1912.X.10. – Придбав диван, письмовий стіл і робочий столик для майбутньої дружини в антикварній крамниці Брайна Мільмана.

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 153.

1912.X.24. – Спалив кучер В.П. Кир'якової.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 160.

1912.X.21. – Лист В. Кир'якової про придбання

роялю.

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб.

1912.XII.1. – Вол.Нарбут і Б. Лазаренко поїхали мандрувати до Африки.

Дж.: ІМФЕ. Ф.13-5. Од. зб. 383. Арк. 21.

1912.XII.1. – Лист до О.М. Бенуа з Надьожина.

Дж.: ГРМ. Ф.137. Од. зб. 1255. Арк. 10.

1912.XII.13. – Подарував видання «Грушки» (кн. 1 – тСПб., 1911) Є.Є. Лансере.

Дж.: Зберігається у Т.Б. Серебрякової, Санктпетербург.

1912, кінець (СПб.). – Поїздка по місту з Г.К. Лукомським і С.Ю. Судейкіним перед одруженням.

Дж.: Лукомский Г., Егор Нарбут. С. 9.

1912.XII.16. – Виїхав до Нарбутівки на місяць.

Дж.: ГРМ. Ф. 97. Од. зб. 177. Арк. 1.

1912.XII, кінець. – Знайомство в Лубнях з майбутнім тестем, П.Г. Кир'яковим. За кілька днів вони вдвох виїхали до Нарбутівки.

Дж.: Линкевич.

1913.I.7. – Одруження з Вірою Павлівною Кир'яковою (дата весілля)

Дж.: Ернст. С. 40.

Линкевич.

Після 1913.I.7. – Переїзд з дружиною до Петербурга. Зупинка в Москві, зустріч з Й.М. Кнебелем.

Дж.: Линкевич.

Після 1913.I.7. – Обладнання свого петербурзького помешкання на Митнинській наб. Початок систематичного комплектування бібліотеки.

Дж.: ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2407.

Среди коллекционеров, 1922, N 9. С. 8.

Весь Петербург на 1913 год. Адреса І.Я. Білібіна та М.Я. Чемберс-Білібіної та сама.

1913.II.11. – ь «Ре(е)стръ шести знатнымъ особамъ» (тираж 7 прим.)

Дж.: ГПБ.

ЦГАЛИ. Ф. 1932. Оп. 1, N 218. Арк. 2 зв. – 3.

1913.IV.21. – У відповідь на повідомлення М.В. Добужинського про обрання в члени т-ва «Світу мистецтва» сповіщає про свою згоду увійти до складу його членів.

Дж.: ГРМ. Ф. 115. Од. зб. 230. Арк.4.

1913, весна. – Поїздка з дружиною до Надьожина.

Дж.: Линкевич.

1913, весна. – Від'їзд на відпочинок до Нарбутівки, де Н. захопився силуетом.

Дж.: Линкевич.

1913. – Знайомство з Музеєм української старовини К.Н. Скаржинської, тіткою Віри Павлівни.

Дж.: Ернст, с. 43.

1913.VII.5. – Автопортрет.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр. 1522.

Каталог 1926. С. 149, N 2.

1913.VII.6. – Силуетний портрет М.П. Міллера.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 879.

Каталог 1926. С. 98, N 210.

1913.VII.6. – Силуетний портрет гостя-студента.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр. 876.

Каталог 1926. С. 98, N 211.

1913.VII.8. – Силуетний портрет Ів. Як. Нарбута.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр. 1513.

Каталог 1926. С. 98, N 214.

1913.VII.8. – Силуетний портрет Мих. Ів. Нарбута.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр. 863.

Каталог 1926. С. 98, N 211.

1913.VII.8. – Силуетний портрет Бориса Ів. Нарбута.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр. 880.

Каталог 1926. С. 98, N 213.

1913, літо. – Переїзд на Олександрівський проспект (навпроти міських розсадників), 21, помешк. 19, у подвір'ї на п'ятому поверсі, звідки виїхала родина Остроумової-Лебедевої.

Дж.: Весь Петербург на 1914 год. Адреси колег: І.Я. Білібін: В.О., 10 лінія, 43; М.Я. Чемберс-Білібіна: Митнинська наб., 11; Г.П. Остроумова-Лебедева: В.О., 3 лінія, 46.

Линкевич.

Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 9.

Аргонавты, 1923, N 1. С. 23.

Среди коллекционеров. 1922. N 9. С. 7.

Остроумова-Лебедева А.П. Автобиографические записки, [1974], с. 385.

1913, осінь (СПб.). – Знайомство з Вадимом Львовичем Модзалевським.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-3. Од. зб. 69. Арк. 7.

Ернст. С. 36.

1913.IX.12 (СПб.) – О дев'ятій ранку мав зайти до Є.Є. Лансере.

Дж.: ГРБ ЛитРСР. Ф. 30. Оп. 2, N 662. Арк. 17.

1913, осінь. – Оселився на помешканні Н. й жив до кінця року О.П. Могілевський.

Дж.: Линкевич.

1913, зима (СПб.). – Одвідання «Української книгарні й базару» (Петербурзька сторона, Большой пров., ?) разом із К. Широцьким. Знайомство з П. Балицьким.

Дж.: БВ, 1926, N 3. С. 52.

1913. – Петро Якович Дорошенко передав Н. фамільні папери Нарбутів зі своєї збірки.

Дж.: Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. Том 2. К., 1910. Після с. 648. – СБ, запис рукою В.Модзалевського.

1914.I.5. (СПб.). – Надав книжку «Спасенная Россия в баснях Крылова» (СПб., 1913) Андрієві Яковичу Левінсону.

- Дж.:** ДМУОМ, 76 / н-28, N 2104.
1914.I.31. – Портрет Н. роботи М.В. Добужинського.
Дж.: Каталог 1922. С. 30.
1914.II.9 (СПб.). – Подарував книжку «Спасенная Россия в баснях Крылова» В. Модзалевському.
Дж.: ЦНБ АН УРСР.
1914.III.1 (СПб.). – Народилась дочка Н. – Марина. Хрещені батьки – Сергій Трійницький і Наталя Микільська.
Дж.: Линкевич.
Карпеко-Глевасская.
ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 12.
1914.IV.30. – Силуетний портрет Н. роботи Й.А. Шарлеманя.
Дж.: ДМУОМ, N гр. 882.
Каталог 1926. С. 149, N 4.
Репр.: Життя і слово, Торонто, 1970, 18 травня, ч. 20. С. 9.
1914.V. – Замовлення на виконання «Георгіївського статуту». Працю треба було закінчити на 1.X. Для копіювання зразків його власної роботи Н. залучив 12 помічників.
Дж.: Ернст. С. 49.
ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 21 зв.
1914.V. – Виїзд на відпочинок до Линовиці Полтавської губ. разом із С. М. Трійницьким. Тут їх застав початок війни (убивство Франца Фердинанда 28.VI).
Дж.: Линкевич.
Трійницький. Арк. 9.
1914.V. – Відкриття Міжнародної виставки графічних мистецтв у Ляйпцігу.
Дж.: Гренц Г.Л. Международная выставка графических искусств в Лейпциге в 1914 году. - Пг., 1915. С. 1.
1914. VII.21. – «Яр біля Лубень». Зарисовка в етюдній книжці.
Дж.: ДМУОМ. Ф. 1, од. зб. 230-242.
Каталог 1926. С. 103, NN 287-307.
1914.VII. – Поїздка до Чернігова разом із С. М. Трійницьким. Перебування у В.Модзалевського та Я.Ждановича. Відвідання музею Тарновського. Н. зняв мірки із зразків національного вбрання.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-3. Од. зб. 69. Арк. 7 зв., 13.
Не раніше **1914.VIII.3.** – Алгоритія «Вступ російських військ у Німеччину».
Дж.: ГРМ. інв. N р-46011.
Не раніше **1914.VIII.15.** – Алгоритія «Бій біля Гельгоlanda»
Дж.: ГРМ. інв. N р-46013.
1914.IX.18. – Одержав терміновий на два роки вкладний квиток від Глухівського міського громадського банку (загубив його перед 14.X.1917).
Дж.: Правление Глуховского городского общественного банка [...] – Чернігівські губернські вісті, 1917, 14 жовтня, N 48. С. 4.
1914.XI.27. – Портрет Н. роботи М.В.Добужинського.
Дж.: Каталог 1922. С. 30.
1914.XII.1. Одноголосно обраний на члена Чернігівської губернської ученої архівної комісії.
Дж.: Труды ЧГУАК, Вып. 11, 1915. С. 213.
1914, друга пол. – У Н. в Петербурзі мешкає сестра Агнеса.
Дж.: Нарбут-Федорова.
1914 / 15. – Адреса: СПб., Олександрівський проспект, 21.
Дж.: Весь Петербург на 1915 год.
1915.I.3, субота. – 1: Закінчив рисунок диплома Романовського комітету. 200 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.5-7, понеділок-середа. – 3: Малюнок «Польські партизани». 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.6, вівторок. – Водохреще. 2: Дипломні герби для С.Трійницького.
Дж.: Календарь.
1915.I.8, четвер. – 4: Кунштик «Козаки» для журналу «Лукоморье». 20 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.9, п'ятниця. – 5: Кунштик «Ракета» для журналу «Лукоморье». 20 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.10-13, субота-вівторок. – Малюнок оправи для книжки: О.[ль] А. Ф.Лидваль (СПб., 1914). 150 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.14-18, середа-неділя. – 6: Обкладинка для книжки: Лукомский Г. Галиция в ее старине (Пг., 1915). 100 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.20-21, вівторок-середа. – 7: Обкладинка «Сборник Лукоморья» (Пг., 1915). 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.22-25, четвер-неділя. – 8-9: Великий титульний аркуш для книжки Г.К.Лукомського. 150 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.26, понеділок. – Розфарбував диплом для Романовського комітету. 10: Малий титульний аркуш для книжки Г.К.Лукомського. 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915.I.29, четвер. – 11: Почав малюнок свідоцтва для Романовського комітету.
1915.II.4. – Закінчив рисунок без тексту.
1915.II.11. – Написав текст.
1915.II.18. – Розфарбував. 200 карб. За січень отримано 850 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.2, понеділок. – Герби для дипломного збірника С.Трійницького.
Дж.: Календарь.
1915.II.3, вівторок. – Шрифтовий титульний

аркуш для видання «Сборник Лукоморья». 15 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.5, четвер. – Обкладинка для збірки віршів: Иванов Г. Памятник славы (Пг., 1915). 40 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.5-6, четвер-п'ятниця. – 12-13: Обкладинка для книжки: Влагин М. Рассказы (Пг., 1915). 40 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.7,9, Субота, понеділок. – Форзац для книжки Г.К.Лукомського. 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.13, п'ятниця. – Почав друге свідoctво Романовського комітету.
1915.II.18, середа. Продовжив його малювати.
1915. II.21, субота. Закінчив. 200 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.17,21, вівторок, субота. – Ексклібрис М.М.Врангеля. 25 карб.
Дж.: Календарь.
1915.II.22, неділя. – Кунштик для видання: Тройницький С. Гербы командира и офицеров брига «Меркурий» (Пг., 1915).
Дж.: Календарь.
1915.II.24-25, вівторок-середа. – Малюнок «На розвідці» для журн. «Лукоморье».
Дж.: Календарь.
1915.III.1, неділя. – 15: Розфарбував дві заставки для журналу «Лукоморье». 35 карб.
Дж.: Календарь.
1915.III.5, четвер.–Обкладинкадлявеликоднього числа журналу «Лукоморье». 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915, не пізніше III. – Одержавши велику суму за виконання «Георгіївського статуту», Н. придбав гарнітур старого червоного дерева, підібрав до нього старовинну обивку, ампірну люстру й перевіз усе це до Нарбутівки.
Дж.: Ернст. С. 46.
1915.III.10, вівторок. – Ранній виїзд до Нарбутівки у зв'язку з хворобою дочки.
Дж.: Календарь.
1915.III.11. Проїхав через Москву.
Дж.: Календарь.
1915. III.12. Приїзд до Нарбутівки.
Дж.: Календарь.
 Линкевич.
1915.III.17-18, 23-26, вівторок-четвер. – Алегорія «На взяття Перемишля».
Дж.: Календарь.
1915.III.27-IV.1,4, п'ятниця, середа, субота. – «Відозва до поляків».
Дж.: Календарь.
1915.IV.16,18-22, четвер-середа. – 16: Алегорія «Сербія й Австрія». 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915.IV.26, V.6, неділя. середа. – 17: Алегорія

«Бомбардування Дарданелл» (подія 1915.II.13). 50 карб.
Дж.: ГРМ. інв N p-46006.
 Календарь.
1915.V.19, вівторок. – Герольдмейстер [А.] Живкович призначив Н. на посаду канцелярського служителя канцелярії Департаменту герольдії Правуючого Сенату. Наказ по Міністерству юстиції – 3. VI.
Дж.: ЦГАЛИ СССР. Ф. 2338. Оп. 1, N 513. Арк. 4,7-8.
 ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 103. С. 2.
 Календарь.
 Послуговий лист. Арк. 1 зв.
 Проханья Н. – ЦГИА СССР. Ф. 1343. Оп. 54, 1915 р., N 941. Арк. 2, 8, 9 зв.
1915.V.28, четвер. – Виїхав до Петрограда.
Дж.: Календарь.
1915.V. – Проїджаючи між хут. Михайлівським і ст.Ворожбою, загубив документи.
Дж.: Черниговские губернские ведомости, 1915, 24 июня, N 49. С. 2-3.
1915. VI.13, субота. – Повернувся до Нарбутівки.
Дж.: Календарь.
1915.VI.16, вівторок. – Обкладинка до книжки «Der Moderne Buchshsmuck in Russland» (СПб., 1914). 50 карб. (не одержано).
Дж.: Календарь.
1915.VI.20,22, субота-понеділок. – 18: Закінчив акварель «Альтанка в саду у Линовицях», що лишалась від минулого року.
Дж.: Календарь.
1915.VII.3, п'ятниця. – Агнеса Іванівна Н. вінчалась у Могилівській губ. з Миколаєм Сергійовичем Бобрієвичем.
Дж.: Календарь.
1915.VII.6, п'ятниця. – 19: Обкладинка до книжки: В.Модзалевский. «Товстолесы» (у світ не вийшла). 25 карб.
Дж.: Календарь.
 Каталог 1926. С. 133, N 140.
 Репр.: БВ, 1926, N 3. С. 11.
1915.VII.28 – VIII.1-4, 14, вівторок-п'ятниця. – 22: Алегорія «Вступ Італії у війну» (подія 1915.V.11).
Дж.: ГРМ. інв. N p-46008.
VIII.27. Здав її до редакції. 50 карб.
Дж.: Календарь.
1915.VIII.6-9, четвер-неділя. – 20: Титульний аркуш для книжки: В.Модзалевский. «Товстолесы». 100 карб.
Дж.: Календарь.
1915.VIII.11-12, вівторок-середа. – 21: Обкладинка для книжки: Модзалевский В. и Савицкий П. «Очерки искусства старой Украины. Чернигов». У світ не вийшла. Безкоштовно.
Дж.: Календарь.
 Каталог 1926. С. 137, N 159.

Репр.: БВ, 1926, N 3. С. 9.
1915.VIII.17, понеділок. – Обкладинка для книжки віршів: Нарбут В. «Вий». – 15 карб.
Дж.: Календарь.
1915.VIII.24, понеділок. – Виїхав до Петрограда. Дружина з дочкою поїхала до Круглика Лубенського пов.
Дж.: Календарь.
1915. VIII.26. – Приїхав до Петрограда.
Дж.: Календарь.
1915.VIII.29, субота. – 23: Обкладинка для книжки: Ремизов А. «Укрепа» (Пг., 1916). 40 карб.
Дж.: Календарь.
1915.VIII.31, понеділок. – 24: Чотири кунштики для журналу «Лукоморье». 40 карб. У серпні зароблено 245 карб.
Дж.: Календарь.
1915.IX.2-6, середа-неділя. – 25: Обкладинка для книжки Бенуа Ал. «Русская школа живописи» (Пг., 1916). 175 карб.
Дж.: Календарь.
1915.IX.9, середа. – 26: Обкладинка для хроніки журналу «Музыкальный современник». 40 карб.
Дж.: Календарь.
1915.IX.15-16, вівторок-середа. – Родовідне дерево Нарбутів.
Дж.: Календарь.
1915.IX.17, четвер. – 27: Обкладинка для книжки: Олигер Н. «Волки» (Пг., 1915). 40 карб.
Дж.: Календарь.
1915.IX.21-24, понеділок-четвер. – 28: Оздоблення книжки віршів: Модзалевский Л. «Для детей» (Пг., 1916). Здав роботу В.Модзалевському (100 карб.).
Дж.: Календарь.
1915.IX.25-30, п'ятниця-середа. – П'ять титульних аркушів і сім заголовних літер для книжки: Старк Ед. «Шаляпин» (Пг., 1915). 205 карб.
1915.IX.30. Надіслав дружині до Круглика на виїзд до Петрограда 100 карб. (Приїхали 18.X). У вересні заробив 560 карб.
1915.X.6. Здав ще сім титульних аркушів (розд. VI-XII). 140 карб.
Дж.: Календарь.
1915.X.2. – В. Замирайло виконав силуетний портрет Н.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-6. Од. зб. 502. Арк. 7.
1915.X.8-9, четвер-п'ятниця. – Алегорія «Зруйнування Реймського собору» (подія 1914.IX.8; ГРМ. інв. N р-46010).
Дж.: Календарь.
1915.X.10-12, субота-понеділок. – Заголовний аркуш для вид. «Шаляпин». Два кунштики для нього. 50 карб. 20 карб.
1915.X.15. – Заголовні літери «Р» та «Є».
1915.X.16. Напис «Предисловіє».
1915.X.20. – Здав Голике літери й підпис. 50

карб.
Дж.: Календарь.
1915.X.28. – Силуетний портрет Марини Н.
Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 1518.
1915.XI.23-25, понеділок-середа. – Рамка для різдвяного числа журналу «Лукоморье».
Дж.: Календарь.
1915.XI.27-28, п'ятниця-субота. – Диплом для Департаменту герольдії.
Дж.: Календарь.
1915.XII.11, п'ятниця. – Здав обкладинку «Хронос» для журналу «Лукоморье».
Дж.: Календарь.
У рахунку, поданому Музею Олександра III 28-29.III.1916, цей твір (N 173) оцінено у 250 карб. (ГРМ. Архів. Оп. 1. Од. зб. 665).
1915.XII.12-14, субота-понеділок. – Обкладинка для альбома: Ганзен А.В. «Российский имп. флот» (Пг., 1916).
Дж.: Календарь.
1915.XII.14-16, понеділок-середа. – Афіша для виставки англійських та французьких гравюр.
Дж.: Календарь.
Каталог 1926. С. 138, N 162.
1915, перед різдвом. – Силуетна група: С.К.Глеваський, Я.П. (sic) Дорошенко, О.Д.Карпеко-Глеваська.
Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 1512.
Карпеко-Глевасская.
Репр.: Белецкий 1985. С. 171.
1915 / 16. – Адреса: СПб., Олександрівський просп., 21.
Дж.: Весь Петербург на 1916 год.
1916.I.9. – У Надеждинській лікарні в Петербурзі народився син Н. – Данило. Хрещені батьки – Сергій Трійницький та Ольга Карпеко-Глеваська.
Дж.: Карпеко-Глевасская.
ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 12.
1916, після хрестин Данила – Н. мобілізовано.
Дж.: Карпеко-Глевасская.
1916, весна. – Відвіз дружину і дітей до Круглика. Повернувшись до Петрограда, переїхав до Глеваських – Ертелев пров., 4 (ріг Жуковської), пом. 6. Тут він лишився до переїзду до України.
Дж.: Карпеко-Глевасская.
Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 13.
ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 15.
1916.IV.16-27(Пг.). – «Місячна ніч». Архітектурна фантазія.
Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 1523.
Каталог 1926. С. 97, N 172. С. 61.
1916.VI.8. – Листівка дружини з Іматри.
Дж.: ДМУОМ. Ф. 1, N 5.
1916, літо. – Поїздка до Круглика Лубенського пов. Знайомство з Львом Павловичем Клімовим (коханець його дружини, 1918).
Дж.: Линкевич.

1916.VIII.21 (Пг.). – Сповістив П.Дорошенка, що повернувся до Петрограда. Був у Києві й Нарбутівці.

Дж.: СБ.

1916, осінь. – Остаточна ліквідація помешкання на Олександрівському пров. Речі віддає на збереження.

Дж.: Карпеко-Глевасская.

ЦГАЛИ. Ф. 769. Оп. 1. Од. зб. 98. Арк. 8.

1916.X.6. – Запропонував Музеєві Олександра III придбати обкладинку «Война и народ» (журн. «Отечество», 1914) за 75 карб., обкладинку до книжки Г.Лукомського «Старинная архитектура Галиции» за 50 карб., а титульний аркуш до неї за 75 карб., титульний аркуш до журналу «Аполлон» (1916) – за 50 карб., а для «Малороссийского гербовника» (1914) – за 25 карб.

Дж.: ГРМ. Архів. Оп. 1, N 666. Арк. 149.

1916.X. – Передав Музеєві Олександра III для колекції російської графіки, що складалась у художньому відділі, декілька видань з ілюстраціями, розфарбованих літографій з творів і багато відбиток і графічних робіт власних та інших митців.

Дж.: ГРМ. Архів. Оп. 1. Од. зб. 251. Арк. 60.

1916. – Член комітету «Світу мистецтва» разом із І.Я.Білібіним, М.Є.Лансере та К.С.Петровим-Водкіним (М.В. Добужинського, Є.Є.Лансере та Г.П.Остроумову-Лебедеву обрано на кандидатів у члени комітету угруповання).

Дж.: Аполлон, 1916, N 4-5. С. 74.

1916 / 1917. – Останнє помешкання Н. в Петрограді: В.О., Середній пр. 48, пом. 35 (з вулиці, 3 поверх) актора, прем'єра Народного дому Олександра Григоровича Мосіна.

Дж.: Весь Петербург на 1917 год.

ГТГ. Ф. 31. Од. зб. 2405. Арк. 1-2.

Лист Н. до Е.Г.Лисенкова від 16.XII.1916 (СБ).

Свідчення дочки О.Г.Мосіна Марії Олександрівни (дружини перекладача Діодора Бобиря).

Лист В.П.Лінкевич до упорядника від 30.IX.1967 р. (дата за штемпелем).

1917.III.4, субота (Петроград). – На помешканні О.М.Горького на Кронверкському проспекті збори понад 50 діячів мистецтва (Ф.Шаляпін, Ол.Бенуа, І.Білібін, М.Добужинський, Н. та ін.).

Дж.: Варшавский С., Рест Б. Рядом с Зимним. Л.: Сов. художник, 1969. С. 82.

1917.III.5 (Київ). – Утворення Центральної Ради в Києві.

1917.III.11 (н.ст.?. Петроград). – Н. присутній на засіданні однієї з комісій Особливої наради в справах мистецтва. Начерк цього портрету зробив Ол.Бенуа.

Дж.: ГРМ. Ф.137, N 2026.

1917.III.22 (Петроград). – Член Особливої ради у справах мистецтва над кол. Міністерством двора та уділів під головуванням М.Горького.

Дж.: Послуговий лист. Арк. 1 зв.

ДМУОМ. Ф. 1, N 108.

Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 15.

Ернст. С. 56.

ГРМ. Ф. 137. Од. зб. 2026. Арк. 3: 13.III.

1917.III.27. – Відрядження до Києва для огляду й опису майна, що має художню вартість, київського царського палацу.

Дж.: Послуговий лист. Арк. 1 зв. – 2 зв.

1917. VI. 10. – Подарував М.Й.Лернерові кунштিকা до книжки В.Опочиніна «Грезы и жизнь» (Пг., 1915; ХХМ, інв. N 698-г п.н. «Альтанка»).

Дж.: Безхутрий. С. 36.

БВ, 1926, N 3. С. 39.

1917.VII. – Клопотання московських художників від 7.VI.1917 про звільнення від військової повинності членів мистецьких товариств задоволено.

1917.VI.14. – Н. увійшов у другий додатковий список.

Дж.: ГТГ. Ф. 11. Од. зб. 839.

1917, літо. – Лист до М. Біляшівського, в якому Н. погодився викладати у Миргородській керамічній школі, аби тільки працювати в Україні.

Дж.: БВ, 1926, N 3. С. 13.

Миргородський керамічний технікум (1996).

1917.IX. – Від'їзд з Петрограда до Нарбутівки.

Дж.: Нерадовський. С. 23.

Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 16: остаточний від'їзд у травні.

1917.X.5. – Лист правління видавництва Голике й Вільборг з проханням виготовити новий рисунок для літери «Ц» першої «Української Абетки».

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-7. Од. зб. 605. Арк.12.

Перед **1917.X.14.** – Загубив вкладний квіток Глухівського міського громадського банку на 1 тис. карб.

Дж.: Правление Глуховского городского общественного банка [...] – Чернігівські губернські вісті, 1917, 14 жовтня, N 48. С. 4.

1917.X.14. – Лист голови Комісії по організації УДАМ N 1384 про обрання Н. на професора.

Дж.: Послуговий лист. Арк. 2 зв.

Ернст. С. 57.

1917.X.17. – Силуетні портрети Марини й Данила Н.

Дж.: ІФХМ. інв. N гр 841.

Каталог 1926. С. 99, N 248.

1917.X.25 / XI.7. – Большевицький переворот у Петрограді.

1917.X (Нарбутівка). – Силуетний портрет матері.

Дж.: Каталог 1926. С. 99, N 247, репр. с. 151.

1915.X, останні числа. – Переїзд до Києва. Мистець оселився в родині Карпек – вул. Володимирська, 60 (тепер 64), на другому поверсі.

Дж.: Карпеко-Глевасская.

Ернст. С. 60.

Линкевич.
Лист В.П.Линкевич до упорядника від 30.IX.1967 р. (дата за штемпелем).

1917.X.31. – Запрошення до комісії у справі вироблення гербу при Генеральному Секретареві справ освітніх.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 5.

1917.X.31. – Почесний квиток на 7 сесію Центральної Ради.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1, N 109.

1917.XI, поч. – Перша зустріч з Мик. Бурачемом в кол. Педагогічному музеї (Центральна Рада), де розташувалась УДАМ.

Дж.: БВ, 1927, N 1. С. 92.

1917.XI.6. – Відрядження до Глухівського повіту, «аби зберегти архив, бібліотеку і художні речі, що залишились після смерті українського історика [Федора] Уманця [1841-1917]», автора книжки «Гетман Мазепа: Ист. монография» (СПб.: тип. М. Меркушева, 1897).

Дж.: Послужбовий лист. Арк. 2 зв.

Половець Володимир Михайлович (нар. 1937, Чернігів. обл.). Федір Михайлович Уманець (1841-1917 рр.). Чернігів, 2006. 146 с.

1917.XI.22. – Відкриття УДАМ. На виставці експонувалось 11 робіт Н.: сім ілюстрацій до «Абетки» (заголовний аркуш і літери З, Ф, Г, Л, Н, К – кольорові відбитки), дві акварелі з архітектурними пейзажами, ілюстрація до Лермонтова («Чернець») та силуетний автопортрет.

Дж.: Запрошення – ХХМ, інв. N 785-г.

Каталог 1926. С. 99, N 249.

Ернст. С. 60.

Безхутрий. С. 38.

ІМФЕ. Ф. 14-9. Од. зб. 662.

Линкевич.

БВ, 1926, N 3. С. 95, 99.

Білокінь С. Початки Української державної Академії мистецтв // Студії мистецтвознавчі. К.: ІМФЕ, 2007. Ч. 1 (17). С. 159-190, 16 табл.

Бл.1917.XI.22. – Разом з Н. оселився його приятель архівіст Яків Жданович (1885-1953).

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-3. Од. зб. 69. Арк. 9.

1917.XI.23. – Одвідини В.Кричевського на Паньківській вул., 7, оглянув його збірки.

Дж.: Кричевський В. Арк. 2-3.

1917.XI.26. – О четвертій годині дня виставка творів професорів УДАМ мала зачинитися.

Дж.: Нова рада, 1917, 26 листопада, N 195. С. 2.

1917.XI, кінець. – Знайомство з Юхимом Михайловичем.

Дж.: БВ, 1926, N 3. С. 46.

Енциклопедія історії України. Том 6: Ла – Мі. К.: Наукова думка, 2010. С. 689.

1917.XII.5. – Переїзд Н. на Георгіївський пров., 11, пом. 2, другий поверх.

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1, NN 8, 39.

Линкевич: грудень.

Фото будинку в зб.: Шевченко, річник другий. – Б.м.: ДВУ, 1930, після с. 328.

Павловський Вадим. Дім, в якому жив Шевченко в 1859 році // Шевченко. Річник 8-9. Нью-Йорк: УВАН, 1961. С. 23-27.

Білокінь С. Сторінками загиблого «Діаріуша». С. 30-57: іл.

1917.XII.5. – Н. затверджено на посаді професора УДАМ строком на два роки.

Дж.: Особова справа. Арк.5, 11.

Послужбовий лист. Арк. 2. зв – 3 зв.: XII.12.

1917.XII.21. – Рада УДАМ ухвалила оглянути приміщення 1 гімназії й лазарету ім. Терещенка на Вел.Підвальной, 38.

1917, кінець. – Перше використання образу Мамає (в жировому валеті гральних карт) за зразком із Чернігівського музею.

Дж.: ІМФЕ. Ф.13-4. Од. зб. 247. Арк. 21.

1917.XII.31 / 1918.I.1. – Загибель брата Сергія, поранення Володимира. Батько їде до Г.І.

Дж.: Линкевич.

Повідомлення А.І.Нарбут-Федорової.

1917 / 1918, зима, не пізніше січня. – Часті одвідини В.Кричевського, вивчення матеріалів його збірки народного мистецтва.

Дж.: Линкевич.

1917 / 1918, зима. – Часті відвідини Д.Щербаківського в міському музеї. Розмови з В.Кричевським про народне мистецтво.

Дж.: Кричевський В. Арк. 6.

Білокінь С. Георгій Нарбут і українське народне мистецтво // Наука і культура: Україна. Вип. 21. К., 1987. С. 436.

1918.I.4. – Рада УДАМ призначила переїзд до приміщення Терещенківської школи (Вел.Підвальна, 38) на 5 січня.

Дж.: Ернст. С. 62.

1918.I.5 чи в наступні дні. – Після закриття виставки УДАМ Н. приніс кольоровані відбитки «Абетки» В.Кричевському (вул. Паньківська, 7) показати їх хворому на той час його пасинкові Вадимові Павловському і залишив їх у нього.

Дж.: Ернст. С. 62.

Кричевський В. Арк. 3-4.

1918.I.25 / II.7. – Большевики (муравйовці) штурмують Київ. Пожежа будинку Грушевського на Паньківській, 7, де мешкав В.Кричевський. Загибель кольорованих відбиток «Абетки». Турботи Н. про його родину.

Дж.: Кричевський В. Арк. 3-4.

Линкевич.

1918.I.26. – Муравйовці в Києві (перший прихід большевиків).

1918.I. – Вихід у світ книжечки П.Зайцева «Оксана» в оздобленні Н.

Дж.: БВ, 1926, N 3. С. 14, 53.

- Белецкий 1985. С. 170.
1918.П.4 / 17 (Київ). – Силуетний портрет батька Н.
Дж.: Каталог 1926.С. 99, N 254, репр. с. 145.
1918.П.9. – За виїздом Ф.Кричевського до Шишаків виконував обов'язки ректора.
Дж.: Особова справа. Арк. 5 зв.
1918.П.11 / 24. – Рада Українського видавничого товариства «Сіверянська думка» обрала Н. в члени товариства.
Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 20 (Статут товариства – од.зб. 119).
БВ, 1926, N 3. С. 25.
1918.П.16 / III.1. – Вихід муравйовців із Києва.
1918.П.17 (Київ). – Силуетний портрет Л.П.Клімова.
Дж.: ХХМ, інв. N 693-г.
Каталог 1926. С. 99, N 253.
Безхутрий. С. 36.
1918.П.19. – Силуетний портрет В.Десницької.
Дж.: ХХМ, інв. N 690-г.
Каталог 1926. С. 99, N 255.
Безхутрий. С. 36.
1918.П.1. – Гетьманський переворот у Києві.
1918.П.20. – Автопортрет в «Елеасі».
Дж.: Каталог 1926. С. 100, N 258.
1918.IV.10, середа. – 3 Чернігова приїхав В.Модзалевський з дружиною Наталею Лаврентіївною (дівооче прізвище Гайова). Вони оселились у Н.
Дж.: ІР. НБУ. XII, 818.
Белоконь С.И. Генеалогические материалы в архиве В.Л.Модзалевского. – Археологический ежегодник за 1979 год – М.: Наука, 1981. С. 270.
1918.IV.21. – Диплом Дмитрові Антоновичу на звання почесного академіка УДАМ.
Дж.: Каталог 1926. С. 100, N 261.
1918.IV.27 / 9. – У Н. далі живе батько.
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 113.
1918.IV. – Початок діяльності комісії для вироблення українського шрифту.
Дж.: Ернст. С. 67.
1918, весна. – Коклюш у дітей Н. Виїзд В.П. з дітьми на Княжу Гору, під Каневом.
Дж.: Линкевич.
1918.IV.(?). – Вас. Кричевський зустрів у Н. його батька й брата Володимира. Поява перся з іменем Лупи Грабуздова.
Дж.: Кричевський В. Арк. 7.
1918.V. – Я. Жданович перейшов на інше промешкання.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-3. Од. зб. 69. Арк. 9.
Линкевич: квітень.
1918.V.21. – Разом з М. Біляшівським, В. Модзалевським і К. Широцьким запропонував «Друкареві» здійснити двотомове видання, присвячене старовинному українському портрету.
Дж.: Білокінь С. Видавничая діяльність товариства «Друкарь». С. 128-142.
1918.V.23. – В.о. ректора.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.
1918.V.26. – Членська картка Н. в «Українському клубі у Києві» N 434 (голова К.Лоський) на 1918 рік. Син Лоського Ігор узяв участь у бою під Крутами 29 січня 1918, написав спогади⁶.
Дж.: СБ.
ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 28.
1918.V.26. – Обкладинка до журналу «Наше минуле».
Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 5482.
Каталог 1926. С. 100, N 262.
1918.VI. – Виїзд В.Кричевського з Києва у відпустку на один рік. На початку вересня він переїхав до Миргородської керамічної школи, яку почав реорганізувати на інститут, зайнявши посаду директора.
Дж.: Кричевський В. Арк. 9.
Миргородський керамічний технікум (1996).
1918.VI.21 (дата на штампелі). – Запрошення Українського клубу в Києві взяти участь у подорожі до могили Т.Г.Шевченка.
Дж.: ДМУОМ. Ф. 1, N 21.
Тарахан-Бережа Зінаїда. Святиня: наук.-іст. літопис Тарасової Гори. К., 1998.
1918.VI.23-25. – Проекти убрання гетьмана та осіб його почиту.
Дж.: Каталог 1926. С. 100, NN 266-267.
1918.VI.27. – В.о. ректора.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.
1918.VII.2 / 15. – Вінчання Якова Ждановича у Володимирському соборі. Н. – шафер.
Дж.: Лист Я. Ждановича до Б. Л. Модзалевського від 16.V.1922 р. в архіві Т. Л. Модзалевської.
1918.VIII.10. – Початок «Діаріуша».
Дж.: Каталог 1926. С. 103-104, NN 308-331.
Ернст. С. 72.
Білокінь С. Сторінками загиблого «Діаріуша». С. 30-57: іл.
1918.VIII.13. – Прохання Ф.Кричевського виконувати обов'язки ректора за його відсутністю.
Дж.: Особова справа. Арк. 5 зв.
1918.VIII.18. – Запис у щоденнику Н. про обгортку до журналу «Народна справа»: «Малюнок, зроблений на зразок українських народних вишивок»??
Дж.: Ернст. С. 66.
1918.VIII.23-26. – Проекти печаток. ??
Дж.: Каталог 1926. С. 103, NN 277-278.
1918.VIII.26 / IX.8. – «Амазонянка з собачкою».
Дж.: Каталог 1926. С. 104, N 332.
ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 93.
1918.VIII.26. – Силуетний портрет Лупи Грабуздова.
6. Лоський Ігор. Крути: Уривок зі споминів // Літопис Червоної калини. 1932. № 2. С. 2-5.

Дж.: Каталог 1926. С. 103-104, N 312, репр. після с. 32.

1918.VIII.28. – Не пагінована вклейка до «Діаріуша» (між с. 42-43) – Лист Лупи Грабуздова до Павла Зайця на 2-х аркушах поштового паперу.

Дж.: Список малюнків.

1918.VIII.29. – Смерть Лупи Грабуздова.

Дж.: Ернст. С. 73.

1918.VIII.30. – Не пагінована вклейка до «Діаріуша» (між с. 44 -45) – лист Якова Ждановича на 2-х аркушах.

Дж.: Список малюнків.

1918.VIII.31. – Замовлення від коопер. т-ва «Сіач» у Черкасах обгортки до «Оповідань з української історії для початкових шкіл» Гр. Коваленка.

Дж.: ІМФЕ. Ф.13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.

БВ, 1926, N 3 (12). С. 15.

1918.VIII.31. – Не пагінована вклейка до «Діаріуша» (між с. 48-49) – акварель «Великий похорон Грабуздова».

Дж.: Каталог 1926. С. 103-104, NN 308-331.

Список малюнків.

1918, (літо?). – Поїздка до Горенки, де відпочивав С.К.Глеваський з дружиною.

Дж.: Карпеко-Глевасская.

1918.IX.4. – В.о. ректора.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.

Не пізніше **1918.IX.7.** – Вихід у світ першого числа журналу «Нашого минулого».

Дж.: Ернст. С. 153.

1918.IX.7. – Не пагінована вклейка до «Діаріуша» (між с. 54-55) – силуетний портрет П. Зайцева та В. Модзалевського «Нарешті!»

Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 5281.

БВ, 1926, N 3. С. 55.

Каталог 1926. С. 103-104, NN 308-331.

Список малюнків.

1918.IX.7. – Вечірка з нагоди виходу «Наше минуле».

Дж.: Ернст. С. 153.

1918.IX.11 / 14. – В.о. ректора.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.

1918.IX.20. – На організаційних зборах Секції мистецтв УНТ Н. обрано на члена-співробітника.

Дж.: Збірник секції мистецтв. С. 154.

1918.X.1. – Н. – представник у попечительній раді Київської школи-майстерні друкарської справи.

Дж.: Послужбовий лист. Арк. 3 зв.

Особиста справа. Арк. 5.

1918.X.5. – В.о. ректора.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.

1918.X.9. – Запрошення редакції газети «Трибуна» (підпис О.Саліковського) до участі у її виданні.

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 23.

1918.X.10. – Рада УНТ заслухала рекомендацію В. Модзалевського, Д. Щербаківського, П. Зайцева

та ін., дану для обрання Н. на члена-співробітника (пор.: 1919.VI.22).

Дж.: ІР. НБУ. X. 32741.

1918.X.18. – Н. – представник УДАМ у комісії в справі будівництва пам'ятника Т.Шевченкові в Києві.

Дж.: Послужбовий лист. Арк. 3 зв.

1918.X.21. – Запит черкаського видавництва «Сіач», чи готові ілюстрації до «Волинських і Полтавських оповідань» Ор. Левицького.

Дж.: ІМФЕ. Ф.13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.

1918.X.19. – Відрядження до Кам'янця-Подільського на відкриття Українського університету.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383; Ф. 13-4. Од. зб. 247. Арк. 35.

Ернст. С. 68.

1918.X.24. – Запис у щоденнику про перебування в Кам'янці-Подільському на відкритті університету, де студенти новозаснованої установи освистали митрополита Антонія (Храповицького). Збереглася світлина – серед гостей, що приїхали до Кам'янця-Подільського, – Н.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383; Ф. 13-4. Од. зб. 247. Арк. 35.

Ернст. С. 68.

ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 90, 116-119.

Не раніше **1918.X.** – Архітектурна фантазія.

Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 982.

Каталог 1926. С. 108, N 429. С. 79.

Репр.: Искусство, 1977, N 2. С. 64.

1918.X.29. – Лист Ів.Волянського до Н. про виправлення в протоколі засідання ради школи від 11.X. На звороті ескіз поштової марки.

Дж.: СБ.

1918. – Під час большевицького погрому згорів будинок у Нарбутівці.

Дж.: Наше минуле, Вересень-жовтень 1918, число 2. С. 214.

1918.XI.8. – Член комісії по оцінці й прийому майна театру Геймана, вул. Мерінгівська, 8, для державного драматичного театру.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.

ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 75.

1918. XI. 7 чи 8 / 20 чи 21. – Засідання Софійського комітету, що відбулось в архиєрейських покоях Михайлівського монастиря під головуванням митр Антонія (Храповицького) з участю кн. Пуятіна, протоієрея Ф.Тітова та інших. Разом з М.Біляшівським, В.Модзалевським та Г.Павлуцьким Н. проголосував проти пропозиції гр.А.А.Бобринського щодо реставрації Софійського собору, що передбачала орієнтацію на давньоруські форми пам'ятки, яких ніхто з вчених ХХ ст. достеменно не уявляв, із знищенням пізніших барочних форм декору.

Дж.: ІР. НБУ. І. 12076.

Ернст. С. 68.

- 1918.XI.17.** – Приїзд Г.Лукомського до Києва.
Дж.: Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 18.
 Після **1918.XI.17.** – Вечірка в УДАМ.
Дж.: Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 19.
- 1918.XI.21.** – Засідання комісії під головуванням П.Я.Дорошенка в справі проекту Державного гербу й печатки.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13–5. Од. зб. 383. Арк. 5.
- 1918.XI.27.** – Мав запрошення (почесний квиток) на генеральну пробу Державного драматичного театру, вул.Мерінговська, 8).
Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 109.
- 1918.XI.28.** Відкриття спектаклів у Державному драматичному театрі. Йшла «Лісова пісня» Лесі Українки.
Дж.: Державний театр. – Вечер. Киев, 1918, 29 ноября, N 45. С. 6.
- 1918.XII.14.** – Прихід Директорії до Києва.
- 1918.XII.16.** – Проект обеліску.
Дж.: Каталог 1926. С. 104, N 333.
- 1918.XII.13 / 26.** – Смерть приятеля Олександра Карпеки, одного з перших українських авіаконструкторів та льотчиків.
Дж.: Модзалевский В.Л. Малоросийский родословник, том 2. К., 1910. С. 337. – СБ (запис автора у його власному примірнику).
1918, кінець року. – Мати й сестра Агнеса приїхали до Н. у гості.
Дж.: Нарбут-Федорова.
- 1919.I.1.** – Н. – представник УДАМ на ювілей Миколи Вороного.
Дж.: Особова справа. Арк. 5 зв.
- 1919.I.2 / 1918.XII.18.** – Рада УДАМ обрала Н. на посаду ректора строком до 5 грудня біжучого року. Платня за посадою професора УДАМ 6000 карб. на місяць і 3000 карб. на місяць за посадою професора (видана посмертно довідка УДАМ від 7.IX.1920 – очевидно, в інтересах матеріального забезпечення його дітей).
Дж.: Послугувий лист. Арк. 3 зв.
 Особова справа. Арк. 5.
 Ернст. С. 73.
- 1919.I.5.** – Большевики в Києві (другий прихід).
- 1919.I.6.** – Екслібрис Оскара Гансена.
Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 865.
 Каталог 1926. С. 105, N 338.
 БВ, 1926, N 3. С. 45.
- 1919.I.18.** – Член комісії по вищих школах та наукових інституціях.
Дж.: Послугувий лист. Арк. 3 зв.
- 1919.I.20/7.** – Вінчання з Наталею Лаврентіївною Гайовою-Модзалевською в Києво-Либідській Володимирській церкві (стояла на Великій Васильківській, 103, ріг Володимиро-Либідської). Зруйнована.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383.
- 1919.I.24.** – Нарбута призначено на ректора УДАМ.
Дж.: Послугувий лист. Арк. 3 зв.
 Особова справа. Арк. 5.
 Ернст. С. 73.
- 1919.I.25.** – Диплом про обрання Н. на професора графіки.
Дж.: Каталог 1926. С. 105, N 341.
- 1919.II.9.** – Член профспілки художників м.Києва.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.
- 1919.II.10.** – Призначення на посаду голови комісії (члени – М.Біляшівський і М.Прахов, охоронець музею – Г.Лукомський) для влаштування й охорони Музею ім. Б.та В.Ханенків.
Дж.: Послугувий лист. Арк.4 зв.
 Ернст. С. 74.
 ІМФЕ. Ф. 13-5, N383. Арк. 12: 6.ІІ.
 Лукомский Г. Художник в русской революции. [Берлин,] 1923. С. 63: 12.ІІ.
 На цій посаді працював два тижні (Лукомський Г., Г.Нарбут).
- 1919.II.14.** – Охоронний лист на збірку В.Модзалевського.
Дж.: ІР. НБУ. XII, 669.
- 1919.II.23.** – Силуетний портрет В.Модзалевського.
Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 4299.
 Каталог 1926. С. 105, N 351.
- 1919.III.12.** – Призначення на посаду начальника відділу пластичних мистецтв.
Дж.: Послугувий лист. Арк. 4 зв.
 Ернст. С. 74: 12.ІІ.
 На цій посаді працює два дні. Відмовився від неї, не змігши працювати під керівництвом М.Дадикіна (Лукомський Г., Г.Нарбут).
- 1919.III.12.** – Склав «Послугувий листа». Як професор і ректор УДАМ одержував платні на рік 14 400 карб.
Дж.: ДМУОМ. Ф. I. Од. зб. 123.
- 1919.III.16.** – «Руїни й вітряки в місячну ніч». Архітектурна фантазія.
Дж.: ДМУОМ, інв. N гр 981.
 Каталог 1926. С. 105, N 352, репр.після с. 64.
- 1919.III.17.** – Експерт надзвичайної комісії по охороні пам'яток старовини й мистецтва.
Дж.: ІМФЕ, ф, 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.
 До **1919.III.28** (дата самоліквідації т-ва). – Член літературно-художньої комісії видавничого товариства «Сіяч». Одержав подяку за попередню роботу.
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 32.
 ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк.8.
- 1919.III.30.** – Тимчасовий голова комісії з пластичного мистецтва М.Дадикін запропонував Н. передати на розгляд Ради УДАМ його пропозицію прийняти до складу професорів по майстерні різьби як керівника майстерні М.Ф.Ярушка. Строк

відповіді – не пізніше 3 год. 31.III. Рада ухвалила протестувати.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.
Ернст. С. 75.

1919.III. – Н. виступив на першому засіданні Ради в справах мистецтва при Комісаріаті мистецтв та національної культури щодо охорони мистецьких збірок.

Дж.: ЦДАЖР УРСР. Ф. 166. Оп. 1. Од. зб. 782.
Арк. 88.

1919.IV.9. – ВУКОМІЗИС (голова його – М.Дадикін) надіслав УДАМ вимогу в чотироденний строк звільнити приміщення.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.
Белецкий 1985. С. 189-190.

1919.IV.12. – Н. одержав охоронного листа на особисте помешкання, де містилась і його майстерня.

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 127.

1919.IV.20. – У залах УДАМ у перший день Великодня влаштовано концерт-бал з участю кращих артистичних сил на користь незаможних студентів Академії.

Дж.: Вісти ВУЦВК, 1919, 18 квітня, ч. 23 (50). С. 3.

1919.IV.[21]. – Дата першої останньої ілюстрації до Котляревського – «Еней зі своїм військом», що вважається найкращим твором мистця.

Дж.: ХХМ, інв. N 831-г.
Каталог 1926. С. 106, N 360.

Безхутрий. С. 6.

1919.IV.26. – Яко голова художньо-промислового відділу ВУКОМОЗИС у Н. – делегат до художньої секції виконкому по влаштуванню свята 1 травня.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.

1919.IV.28. – На засіданні Ради УДАМ О.Мурашко передав слова М.Дадикіна, що Академія в сучасному стані не залишиться.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.
Белецкий 1985. С. 189-190.

1919.IV.29. – Книжкова сторінка.

Дж.: Каталог 1926. С. 106, N 361.

1919.V.5. – Разом з Б.Реріхом Н. запросив О.М.Бенуа переїхати до Києва.

Дж.: ГРМ. Ф. 137. Од. зб. 1255. Арк. 17.

1919.V.19. – Портрет Н. з перев'язаною шобою роботи Б.Реріха. Був вкладений до «Діаріуша», N 8.

Дж.: Ернст. С. 149.

ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 15.

1919.V.22. – Раднаргосп запросив Н. на розгляд конкурсних проектів по забудові адміністративного центру на Звіринці.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8 зв.

Бл. **1919.V.29.** – Працює над карикатурою «ВУКОЗЛОД».

Дж.: БВ, 1927, N 1. С. 107.

1919.V.29. – Силуетний портрет Стефана Таранушенка.

Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 5992.

БВ, 1927, N 1. С. 107.

1919.V.29. – Силуетний портрет Данила Щербаківського.

Дж.: ДМУОМ, інв. N 4311.

Каталог 1927. С. 103, N 285.

Після **1919.V.30.** – «ВУКОЗЛОД

возстановляється» – карикатура з «Діаріуша».

Дж.: Каталог 1927. С. 104, N 363.

1919.V. – Фронтиспис до журналу «Мистецтво» (1919, ч.3) з Пегасом.

Дж.: ХХМ, інв. N 760-г.

Безхутрий. С. 6.

1919.V.15-VI.12. – Утворення першої парафії Української Автокефальної Церкви в Києві при Св.Софії. Перший записався до неї Н.

Дж.: Липківський Василь. Історія Української православної Церкви: Розділ VII. Вінніпер, 1961. С. 18.

1919.V. Гостина у проф.М.Бойчука на Татарці. Н. разом з Юх.Михайловим випив сиріою води, – за тиждень вони обоє захворіли на черевний тиф. Згідно його нотаток, Н. захворів потім на поворотний тиф, що ускладнився запаленням печінки й жовтухою.

Дж.: Михайлів. С. 92.

Лукомський Г. (Егор Нарбут. С. 23; Венок. С. 12): липень.

Ернст (с. 80): червень.

ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383.

1919.VI.5. – Одержав від ВУКОМІЗИС'у розряд «вне категории» (на посвідченні підпис секретаря Разовського).

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8.

1919.VI.12. – Лист УДАМ до Комісаріату наросвіти: ВУКОМІЗИС опрацював проекта про реорганізацію Академії в «загальноприступні майстерні» з викладанням «загальнорозумілою мовою». Кожні 29 осіб, починаючи з 14 років віком, мали право організувати майстерню й обрати собі професора.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 6 зв.

1919.VI.15. – Уночі загинув Ол.Мурашко.

1919.VI.16. Написано лист УДАМ до УАН N 317.

Дж.: СБ.

Перший піврік. С. 136.

1919.VI.22. – Обрання на члена-співробітника УНТ. Пор.:1918.X.10. ??

Дж.: ІР. НБУ. X. 32741.

1919.VI.23. – Посвідчення Наркомосу N 1180, видане Н. як завідувачеві секцією художньо-промислового комітету образотворчих мистецтв відділу мистецтв Наркомату за підписом В.Затонського.

Дж.: ДН.

1919.VI. – Титульна сторінка до журналу «Зорі». Варіант.

Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 1231.

Каталог 1926. С. 107, N 394.
1919.VI. – Виконав запрошення О.Гансенові на мандрівку. ??
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-1. Од. зб. 7. Арк. 27.
1919. – Н. передав 10 книжок до фондів новоутворюваної Всенародної бібліотеки України.
Дж.: Книжний вісник, квітень-червень 1919, кн. 2, с. 36.
1919.VII.5. – Н. – співробітник художнього підвідділу Всеукраїнського видавництва.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 8 зв.
1919.VII.5. – Посвідчення про звільнення від Всеобучу.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк.8.
1919.VII.17. – Член журі по конкурсу на рисунок марки Союзу кооперативів.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк.8 зв.
1919.VII.25. – Н. узяв участі в обговоренні проекту Археологічного інституту⁷.
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк.8 зв.
 ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 84.
 Бл.1919.VII.25. – Повернення В.Кричевського до Києва. Спільні заходи по субсидіюванню Миргородського керамічного інституту.
Дж.: Кричевський В. Арк. 9.
 Миргородський керамічний технікум (1996).
1919.VII.26. – Присутній на 9 засіданні секції мистецтв УНТ.
Дж.: Збірник секції мистецтв. С. 158.
1919.VII.27. – Затвердження нового статуту УДАМ.
Дж.: Ернст. С. 80.
1919.VII.31. – «Венера» («Фортуна»). Ілюстрація до вірша В.Нарбута «Предпасхальное».
Дж.: ХХМ, інв. N 684-г.
 Каталог 1926. С. 107, N 390.
 Безхутрий. С. 6.
1919.VII. – Обгортка для видання «Христофор Барановський» (у світ не вийшло).
Дж.: Каталог 1926. С. 107, N 403.
 Репр.: БВ, 1926, N 3. С. 19.
1919.VII. – Обкладинка до журналу «Зори».
Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 5280.
 Каталог 1926. С. 107, N 393. С. 76.
1919.VII. – З огляду на скрутне матеріальне становище узявся завідувати художньо-видавничим відділом у Всевидав (Всеукраїнське видавництво ЦВК), але через хворобу не добув на цій посаді й місяця.

7. Український Археологічний Інститут ім. В.Антоновича в Києві // Вперед. Львів, 1919. № 138. Підп.: В.; Константинеску Людмила. Традиційна археографія в курсах Київського археологічного інституту: Інформативне повідомлення // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. К., 1997. С. 120, 122; Матяш Ірина Борисівна. Перший вищий навчальний заклад архівного профілю в Україні // Український археографічний щорічник. Нова серія. Вип. 3/4. К., 1999. С. 264-290.

Дж.: Ернст. С. 74.
 Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 22: літо.
1919.VIII.26 / IX.8. – «Променад із собачкою взимку».
Дж.: ГМІИ, інв. N 11989.
 Каталог 1926. С. 108, N 418.
1919.VIII, кінець. – Н. складає каталог своєї збірки для продажу.
Дж.: Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 25.
1919.VIII, кінець. – Уперше встав з ліжка після хвороби. Зустріч із Г.Лукомським.
Дж.: Лукомский Г. Егор Нарбут. С. 25.
1919.VIII.31. – Прихід до Києва добровольців.
1919.IX.3. – Родовидне дерево Нарбутів у другому томі «Akta Narbutorum».
Дж.: ДМУОМ. Ф. 1, од. зб. 2. Арк. 123.
 Каталог 1926. С. 108, N 406-417. С. 80.
1919.IX.18. – Товариство шкільної освіти одержало від Н. 40 карб. членського внеску й окремо 210 карб.
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 131.
1919.X.1 / 14. – Підписання угоди про віддачу Академії помешкання в будинку, де жив сам Н.
Дж.: БВ, 1927, N 1. С. 97.
1919.X.5. – Начальник денікінського Управління народної освіти при Особливій нараді повідомив, що він не заперечує проти існування УДАМ «в порядку закону 1 липня 1914 р. про приватні навчальні заклади».
Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк.7.
 Ернст. С. 80-81.
1919.X.20. – Від'їзд Г.Лукомського з Києва.
Дж.: Лукомский Г. Художник в русской революции. [Берлин], 1923. С. 86.
1919.X.21. – Почалися заняття в УДАМ.
Дж.: Киевская жизнь, 1919, 5 / 18 ноября, N 55. С. 2.
1919.X.24. – Запропонував видавничому т-ву «Друкарь» видати його «Абетку».
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 12.
 Білокінь С. Видавнича діяльність товариства «Друкарь». С. 128-142.
 Після **1919.X.29.** – Диплом В.Кричевському на звання професора УДАМ.
Дж.: ДМУОМ, інв. N грс 4306.
 Каталог 1926. С. 109, N 433.
1919.X.30 / XI.12. – Підписано угоду про видання «Абетки».
Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 34.
 Бл.1919.XI.22 / XII.5. – Помер батько Н. біля Конотопа від плямистого тифу.
Дж.: Автобіографія. Арк. 4 зв.
1919.XI.23. – Серйозно занедужав. Звернувся до М.Бойчука з проханням виконувати обов'язки ректора.
Дж.: Особова справа. Арк. 5 зв.
1919.XI. – Відмова «Друкаря» взятися за видання

«Енеїди» в оздобленні Н.

Дж.: БВ, 1926, N 3. С. 56.

1919.XII.19 / 6. – Написав автобіографію.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од.зб. 4.

ІМФЕ. Ф. 13-4. Од. зб. 259.

Искусство, 1977, N 2, с. 66-67 (скорочений переклад на російську).

Не раніше 1919.XII.6 / 19. – На вечірці в Н. Петро Стебницький прочитав свій вірш «Молитва».

Дж.: Зеров М. 3 літературних творів П.Я.Стебницького // П.Я.Стебницький. – К., 1926. С. 92, 95.

1919.XII.16 (н. ст.). – Большевики в Києві (третій прихід).

1919, кінець року. – Розмова з М.Зеровим про утворення нових художніх шрифтів.

Дж.: БВ, 1927, N 1. С. 104.

1920.I.23. – Одноголосне обрання Н. на голову Академії, голову Ради мистецтв і голову Ради Академії на три роки.

Дж.: Особова справа. Арк. 5 зв. Диплом Н. на звання професора УДАМ. Професуру продовжено на три роки.

ДМУОМ, інв. N грс 1513.

Каталог 1926. С. 109, N 476, репр. після с. 60.

ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383.

1920, початок року. – Розмова з М.Зеровим про збірник пам'яті Лупи Грабуздова.

Дж.: БВ, 1927, N 1. С. 104.

1920.II.20. – УДАМ уповноважує Н. бути її представником на засіданні, що скликається Поліграфічним відділом у справі забезпеченні технічним знаряддям школи графічної умілості при Академії (засідання комісії по виробленню статуту зразкової школи поліграфічного мистецтва).

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк.13.

Особова справа. Арк. 5 зв.

1920.II.23. – Силуєтне погруддя В.Модзалевського.

Дж.: Каталог 1926. С. 110, N 482.

1920.II.26 / 9. – П.Козицький у Щербашинцях створив музичний портрет Н.???

Дж.: ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 99.

1920.III.2. – У зв'язку з хворобою Н. звернувся до В.Кричевського з дорученням виконувати обов'язки ректора.

Дж.: Кричевський В. Арк.17.

1920.III.6. – Доручає В.Модзалевському одержати гонорар (12500 карб.) за плакат для Шевченківської виставки.

Дж.: ЦНБ. XII, 676. Арк. 1.

1920.III.10-16. – Виставка професорів та учнів УДАМ на Георгіївському пров. У зв'язку з хворобою сам Н. наважився відвідати її лише за кілька днів після відкриття. Мистець експонував тут «Фортуну» (датована 31 липня 1919) та декілька інших творів.

Дж.: Кричевський В. Арк.18.

Боротьба, 1920, 14 березня, ч.58. С. 2.

1920.II.27 (сб). – «89-ті роковини з дня народження зацного пана Лупи Грабуздова». Н. виконав присвячений йому диплом. Насправді вшанували С.Єфремова.

Дж.: Ернст. С. 84, 110, N 486. С. 153.

БВ, 1926, N 3. С. 31.

ІР. НБУ. I, 12034 (запрошення).

1920.III. – Проект Н. про утворення поліграфічного відділу при УДАМ.

Дж.: БВ, 1927, N 1. С. 98-99.

1920.IV. – Мініатюрний портрет «Іван Скоропадський». Зі старовинного портрету у збірці В.Модзалевського. Останній твір Н.

Дж.: Каталог 1926. С. 110, N 493.

1920.IV. – За кілька днів до операції Н. подарував Юх.Михайлову два малюнки, зроблені 1919 р. для журналу «Мистецтво».

Дж.: Каталог 1926. С. 106, N 366.

БВ, 1926, N 3. С. 50.

Не раніше 1920.IV. – Проф. Євген Черняхівський зробив Н. операцію – вирізування каменів із печінки та жовчного міхура. Печінка (за словами хірурга, була, «хоч викинь») виявилась зовсім зіпсована й вимагала операції ще два роки тому.

Дж.: ІМФЕ. Ф.13-5. Од. зб. 383.

Кричевський В. Арк. 18.

Михайлів. С. 92.

БВ, 1927, N 1. С. 100-101.

1920.V.6. – Прихід до Києва поляків.

1920.V.10. – Остання зустріч з В.Кричевським. Н. лежить у лікарні Маковського на Столипінський вул. Підписав Кричевському відпустку.

Дж.: Кричевський. Арк. 18.

Після 1920.V.12. – Вихід у світ «Антології» М.Зерова.

Дж.: Громадське слово, 1920, 12 травня, N 3. С. 4.

1920.V.23. – Смерть. Медичний висновок: жовчно-камінна хвороба, після операції на жовчних шляхах. Розтину не робили. На думку Заслуженого лікаря РСФСР П.А.Широбокова, враховуючи сукупність зовнішніх ознак (важкі родинні переживання, які мистець пробував притлумити алкоголем), у Н. міг бути цероз печінки.

Дж.: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 94 (жалібне оголошення – 3 прим.), 95, 135.

Ернст. С. 85, 153.

1920.V.24. – Панахида о 4 год. дня в приміщенні УДАМ (Георгіївський пров., 11, пом.2), після чого виніс тіла до Софіївського собору. Там Н. портретував М.Козик.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 30.

Ернст. С. 149.

ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 145.

1920.V.25. – Після літургії, розпочатої о 10 год. ранку, похоронна відправа. Похорон на новому Байковому кладовищі.

Дж.: ІМФЕ. Ф. 13-5. Од. зб. 383. Арк. 30.
Громадське слово, 1920, 26 травня, N 14. С. 2.
ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 147 (4 фото).

1920.VIII.3. – Помер В. Модзалевський. Праворуч від Нарбута невдовзі був похований кооператор Н. На його місці, над ним 1933 року була похована М. Заньковецька. В. Модзалевський був похований у наступній могилі. 1934 року на тому місці, над ним похований Микола Садовський.

Дж.: Свідчення В.П.Линкевич.

Українська архівна енциклопедія. К., 2008. С. 590-591 (Олександр Коваленко).

1935. I. 30. Померла матір Н.

Дж.: повідомлення сестри Н., Агнеси Нарбут-Федорової, Петрозаводськ.

1942.X.28 (м. Уфа, РФ). – Розстріляно Ф.Ернста.

Дж.: Білокінь С. В обороні української спадщини: Історик мистецтва Федір Ернст. К., 2006. 355 с.

Список скорочень

Автобіографія. – Рукопис: ДМУОМ. Ф.1. Од. зб. 4; опубл. у скороченні: Искусство, 1977, N 2. С. 66-67.

БВ. – Бібліологічні вісті, К., УНІК, 1923-30.

Білокінь С. Видавнича діяльність товариства «Друкарь». – Білокінь С. Нарбутівські сюжети: Видавнича діяльність товариства «Друкарь» // Сіверщина в контексті історії України: Зб. наук. праць. Матеріали шостої науково-практичної конференції (17-18 травня 2007 р.). Суми, 2007. С. 128-142.

Білокінь С. Сторінками загиблого «Діаріуша». – Білокінь С. Сторінками загиблого «Діаріуша» // Пам'ятки України. 1998. Ч. 1 (118). С. 30-57: іл.

Безхутрий. – [Безхутрий М.] Георгій Іванович Нарбут в колекції музею. – [X.] 1973.

Ернст. – Ернст Федір. Георгій Нарбут. Життя й творчість. – У вид.: Георгій Нарбут. Посмертна виставка творів. – [К.:] ДВУ, 1926. С. 11-86.

Збірник секції мистецтв. – Збірник секції мистецтв [УНТ. – Кн.] I. – К., 1921.

Календарь. – Календарь на 1915 год. – Пг.-М.: Акц. о-во словолитни О.И.Лемана, [1914]. – Примірник із нотатками Н.–ДН Карпеко-Глевасская. – Карпеко-Глевасская О. Воспоминания о Георгии Ивановиче Нарбуте. Рукопись. – СБ (перша редакція – ІМФЕ. Ф.13-4. Од. зб. 250).

Каталог 1922. – Каталог виставки произведений Г.И.Нарбута. – Пб., 1922.

Каталог 1926. – Георгій Нарбут. Посмертна виставка творів. – [К.:] ДВУ, 1926.

Кричевський В. – Кричевський В. Нарбут в Українській Академії Мистецтва. – ІМФЕ. Ф. 13-4. Од. зб. 245.

Линкевич. – Линкевич В.П. Воспоминания о Георгии Ивановиче Нарбуте. – Рукопис. – СБ.

Лукомский Г. Венок. – Лукомский Г.К. Венок на могилу пяти деятелей искусства. – Берлин, 1922.

Лукомский Г. Егор Нарбут. – Лукомский Г.К. Егор Нарбут художник-график. – Берлин, 1923.

Лукомський Г., Г.Нарбут. – Лукомський Г.К. Г.Нарбут. – Українські вісті, 1927, 1 січня, N 17. С. 4.

Метрические выписки. – Рукопис Н. – СБ.

Миргородський керамічний технікум. – Миргородський керамічний технікум; Історія, діячі, навчальний процес: Матеріали ювілейної наукової конференції. Миргород, 1996.

Михайлів. – Михайлів Юхим. Георгій Нарбут. – Життя й революція, 1926, N 10. С. 79-92.

Могілевський. – Могилевский А.П. Нарбут в Мюнхене. Рукопись. – СБ.

Нарбут-Федорова. – Нарбут-Федорова А.И. Из воспоминаний. Рукопись. – СБ.

Нерадовский. – Нерадовский П. Г. И. Нарбут – У вид. Каталог виставки произведений Г.И.Нарбута. – Пб., 1922. С. 13-26.

Особова справа. – Выписки Ф.Ернста з особової справи Н. – ІМФЕ. Ф.13-5. Од. зб. 383. Арк. 5-6.

Перший піврік. – Перший піврік існування Української Академії наук у Києві та начерк її праці до кінця 1919 року. – К., 1919.

Послужбовий лист. – Послужбовий лист професора Державної Академії Мистецтв у Києві Георгія Івановича Нарбута. – ДМУОМ. Ф. 1. Од. зб. 123.

Список малюнків. – Список малюнків і паперів, що було їх вкрито до «Діаріуша» 1918 р. Розписка Д.Щербаківського та Ф.Ернста. 2 березня 1926 р. – СБ.

Справочный указатель. – Справочный указатель художественных изданий [...] Петроградского попечительного комитета о сестрах Красного креста, Изд. 6 – Пг., 1915.

Тройницкий. – Тройницкий С. Егор Иванович Нарбут. – ІМФЕ. Ф. 13-4. Од. зб. 262.

Труды ЧГУАК. – Труды Черниговской губернской ученой комиссии, 1897 / 1898 – 1918.

Перелік сховищ

ГИАЛО – Державний історичний архів Ленінградської області.

ГМІИ – Державний музей образотворчого мистецтва ім. О. С. Пушкіна, Москва.

ГПБ – Державна Публічна бібліотека ім. М. Є. Салтикова-Щедріна [Санктпетербург].

ГРБ ЛитРСПР – Державна республіканська бібліотека ЛитРСПР, Вільнюс.

ГРМ – Державний Російський музей, [Санктпетербург].

ГТГ – Державна Третьяковська галерея, Москва.

ДАМК – Державний архів м.Києва.

ДН – Збірка Д.Нарбута, Черкаси.

ДМУОМ – Державний музей українського образотворчого мистецтва, Київ. Каталог оригіналів 25.V.1982 р.уклала Н.М. Присталенко.

ІМФЕ – Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Рильського АН УРСР, Київ.

ІФХМ – Івано-Франківський художній музей.

ІРЛИ – Інститут російської літератури (Пушкинський Дом) АН СРСР. [Санктпетербург].

СБ – Збірка упорядника.

ХХМ – Харківський художній музей.

ЦГАЛИ СРСР – Центральний державний архів літератури й мистецтва СРСР, Москва.

ЦДАЖР УРСР – Центральний державний архів Жовтневої революції УРСР, Київ.

ЦНБ АН УРСР – Центральна наукова бібліотека АН УРСР, Київ,

27.I. – 17.II.1986 року.

У Києві.

Белоконь С.И. Летопись жизни и творчества Георгия Нарбута

Публикується исполненный в начале 1986 года труд – сводка 404 датированных фактов жизни и творчества родоначальника Расстрелянного возрождения Георгия Нарбута. Работа велась с конца 1965 года в течение двадцати лет – при поддержке искусствоведа 1920-х годов С.А.Таранушенко, воспитанницы Украинской государственной академии искусств бойчукистки М.В.Трубецкой и легендарной А.А.Горской. Обработаны материалы 17 хранилищ, расположенных ныне в нескольких государствах – Украины (Государственный музей украинского

изобразительного искусства, Харьковський художественний музей), Росії (архиви Государственного Эрмитажа, Государственного русского музея, Третьяковской галереи), Литви (ЦГИА ЛитССР) и пр. Используются свидетельства сестры – Агнессы Ивановны, жены – В.П.Линкевич и других лиц, знавших его лично.

Bilokin' S.I. Anals of Life and works of H.Narbut

Here is published the study that has been completed in 1986 – it's compilation of 404 dated facts of life and works of the first star of "Executed Renaissance" Georgiy Narbut. Work was performed starting from the end of 1965 during 20 years, with the support of art critic of 1920-s Stefan Taranushenko, pupil of Ukrainian State Academy of Arts and Boychuk follower Maria Trubetska, and legendary Alla Gorska. There were processed materials of 17 depositories that are located now in several countries – Ukraine (State Museum of Ukrainian Fine Arts, Kharkiv Art Museum), Russia (archives of State Ermitage, State Russian Museum, Tretyakov Gallery), Lithuania (CDIA of Lithuanian Soviet Republic) etc.

А.А. Непомнящий

НЕИЗВЕСТНЫЕ СТРАНИЦЫ БИОГРАФИИ НИКОЛАЯ ЭРНСТА: НОВЫЕ ДОКУМЕНТЫ АРХИВОВ КИЕВА, МОСКВЫ И САНКТ-ПЕТЕРБУРГА

В научный оборот вводится неизвестный ранее корпус архивных биографических документов крупного крымоведа, археолога Николая Эрнста. В том числе его письма к брату – крупному деятелю музееведения Украины, организатору памятникоохранительной работы Федору Эрнсту. Эпистолярный корпус был выявлен и атрибутирован профессором А.А. Непомнящим. Письма являются интересным источником о развитии науки на полуострове в 20-е годы XX в., истории Таврического университета, биографии деятелей науки.

В последние десятилетия методологические поиски мировой историографии все более сосредотачивались в направлении микроистории. Ученые из разных стран справедливо констатировали, что именно в истории индивида и «новой биографической истории» наиболее четко и наглядно была поставлена ключевая методологическая проблема соотношения и совместимости микро- и макроанализа. В конечном счете, мы стремимся ответить на вопрос, каким образом унаследованные культурные традиции, представления определяли поведение людей (весь ход событий, их последствия) в специфических исторических обстоятельствах. В контексте современных микроисторических подходов внешняя форма историко-биографических исследований наполнилась новым содержанием. Вполне отчетливо проявившиеся в этой области тенденции свидетельствуют о рождении нового направления со специфическими исследовательскими задачами

Николай Львович Эрнст

– персональной истории. Основным объектом ее штудий являются персональные тексты, а предметом исследования – история одной жизни во всей ее уникальности и полноте. При этом вполне естественно, что в фокусе биографического исследования оказывается внутренний мир человека, его эмоциональная жизнь, искания ума, отношения с коллегами. Именно поэтому в «новой биографической истории» особенное значение придается выявлению автобиографической составляющей различных документов [1].

В истории крымовеждения 20-х годов XX века имя Николая Львовича Эрнста (1889-1956) занимает одно из ключевых мест. Первый директор – практически организатор Центрального музея Тавриды, первый заведующий библиотекой Таврического университета, выдающийся археолог и подвижник памятникоохранительной работы, профессор Крымского университета (педагогического института имени товарища М.В. Фрунзе), организатор науки, приемник Арсения Ивановича Маркевича на посту председателя Таврического общества истории, археологии и этнографии – вот далеко неполный перечень для характеристики деятельности Н.Л. Эрнста в ту эпоху [2]. После ареста Николая Львовича в 1938 году за шпионаж в пользу Германии и германофильскую пропаганду в крымовеждении на упоминание его имени на долгие годы было наложено табу. Первым, кто сделал значительный шаг к возвращению правдивой информации о роли Николая Львовича в развитии науки, стал член-корреспондент АН УССР, доктор исторических наук, археолог Сергей Николаевич Бибииков, хорошо знавший Н.Л. Эрнста по совместным археологическим исследованиям в Крыму в 20-х годах [3]. Более полно значение археологических исследований Н.Л. Эрнста